Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 229 (3229)

СЕРЕДА
3 грудня
2003 року

ТВОРЧІ ЗВІТИ ОБЛАСТЕЙ

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Іншого не чекали, а на таке не сподівалися

прискіпливі столичні глядачі від вистави-концерту полтавчан, котрий відбувся днями у Києві

Не перебільшу і не применшу, якщо відзначу таке. Майстри мистецтв та колективи художньої самодіяльності Полтавської області прибули до столиці скромно й непомітно. Без гучних оголошень, рекламних блоків у ЗМІ. Але їхній звіт у Національному палаці «Україна» був навдивовижу привабливий. Квитки продали заздалегідь. А як зізнався начальник відділу музичного мистецтва Мінкультури України Анатолій Корисько, у нього кілька днів перед звітом був червоним телефон. Не змовкали телефони і в держпідприємстві «Україна мистецька», яке безпосередньо організує й проводить творчі звіти областей. Просили і вимагали квитків і, звичайно, запрошень. Розводили руками й касири — все продано.

(Закінчення на 6-й стор.).

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Мужність, сила волі, величезна наполегливість

Звернення Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з нагоди Міжнародного дня інвалідів

Шановні співвітчизники!

Сьогодні світова спільнота відзначає Міжнародний день інвалідів. Він нагадує, що поруч із нами живуть люди з обмеженими можливостями, які потребують особливої уваги і яким ми повинні допомогти відчути себе рівними серед здорових співгромадян.

Ставлення до осіб, обділених долею, визначає ступінь цивілізованості суспільства. Молода Українська держава, незважаючи на труднощі, з якими вона зіткнулася у період свого становлення, з перших кроків шукала можливості для підтримки інвалідів. Саме Україна перша серед пострадянських держав ще у 1991 році прийняла базовий закон, яким закладено основи соціальної захищеності цієї категорії громадян, започатковано нові, європейські підходи до розв'язання їхніх проблем.

Здійснювані заходи дали змогу активно включити у процеси державотворення громадські організації інвалідів, налагодити їх співпрацю з владними інституціями, особливо у справі вдосконалення чинного законодавства з соціальних питань. Це співробітництво поглиблюється.

Середовище інвалідів має значний інтелектуальний, організаційний і творчий потенціал. Серед них — відомі політики, правознавці, науковці, конструктори, письменники. Щорічні виставки, які влаштовуються у Міжнародний день інвалідів, засвідчують рівень досягнень, зіставний з кращими зразками творчих здобутків майстрів, не обділених здоров'ям. Ми з повним правом пишаємося результатами, які показують на Параолімпійських іграх та інших змаганнях українські спортсмени-інваліди.

У цей день хочу висловити захоплення людьми, які виявляють мужність, силу волі, величезну наполегливість, щоб відчувати радість буття, приносити користь близьким і суспільству. Звертаюся до всіх співвітчизників: не забуваймо про них, оточімо увагою кожного, хто потребує нашої допомоги. Верховна Рада України, зі свого боку, через удосконалення чинного законодавства, посилення уваги до проблем інвалідів сприятиме поліпшенню їх соціального захисту, забезпеченню конституційного права на достойне, повноцінне життя.

Нікого за бортом!

У столичному Українському домі з нагоди Міжнародного дня інвалідів відкрито особливу виставку художніх творів, виробів прикладного мистецтва. Серед 300 експонатів деякі виготовлено майстрами, котрі не мають обох рук. Кого це залишить байдужим? Ці люди не мають залишатися за бортом суспільства.

На цій самій виставці вітчизняна протезно-ортопедична індустрія ознайомила з найновішими розробками підприємств об'єднання «Укрпротез». Це — різноманітні види протезів та ортезів, ортопедичне взуття, засоби пересування і реабілітації, зокрема, інвалідні візки з електричним приводом і спеціальні активні візки для спортсменів.

(Закінчення на 7-й стор.).

На знімку: народні депутати Сергій Червонописький та Валерій Сушкевич серед гостей виставки.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Троянди й виноград...

До Надеждівки в'їжджали надвечір. Голова Арцизької районної ради Костянтин Пеліван, як завернули до офісу ВАТ «Шампань України», аж торкнув водія за плече: «Ану, призупини». А потім уже до нас, журналістів:

— Ви погляньте на це диво! Ще три тижні тому тут була просто канава...

Він кивнув на місточок у сквері, що з'єднав дві протилежні заасфальтовані вулиці.

— Ні, Гнат Васильович і дня не проживе, аби щось не спорудити...

Ми ж не знали, чому дивуватися: чи отому новому містку, а чи скверові навпроти, де посеред вічнозелених ялин і туй, розкішних кущів троянд височів на постаменті, мовби ось-ось готовий злетіти у небо, військовий літак та дзюркотіли десятками струмків два розлогих фонтани.

(Закінчення на 6-й стор.).

ПОРТРЕТ СУЧАСНИКА

Фото Михайла ГОЛЯКА.

У НОМЕР

Період охолодження завершився. Починається ренесанс

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на чолі української парламентської делегації перебуває з офіційним візитом у Республіці Індія. Вчора голова українського парламенту поклав вінок до Раджхату — місця кремації лідера національно-визвольного руху Індії Махатми Ганді. А також відвідав історичні пам'ятки Делі. Цього ж дня він зустрівся з віце-президентом Індії, головою верхньої палати парламенту Б. С. Шекхаватом.

Сьогодні Володимир Литвин відвідає парламентську бібліотеку, якій передасть низку книжок про Україну, а також зустрінеться з міністром з парламентських справ С. Сварадж, зі спікером нижньої палати парламенту М. Джоші. Увечері парламентська делегація України на чолі з Головою ВР матиме переговори з Президентом Індії Абдулом Каламом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Кусюча ціна

Київський дешевий хліб свого часу потіснив буханці та паляниці чернігівських пекарів. Це призвело до казусу: в Мені, що за 210 кілометрів від столиці, працівникам місцевого хлібокомбінату стало вигідніше доставляти продукцію з Києва, ніж самим її випікати. Про це йшлося в «ГУ» восени. А яка ситуація в глибинці нині?

Нещодавно столиця підвищила ціни на хліб. Тепер паляниця з Києва у Березному коштує 1,75 гривні замість 1,45.

(Закінчення на 2-й стор.).

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ

Продовжуємо публікувати пропозиції наших друзів-спонсорів для розіграшу серед передплатників газети «Голос України». Нам пропонують:

46. ВАТ «Консервагроінвест», м. Черкаси (голова правління — Валентина Матіщук) — набір овочевої консервованої продукції.
47. ВАТ «Ірклiївський маслосирзавод», Чорнобаївський район Черкаської області (голова правління — Іван Манько) — набір продуктів молочного асортименту.
48. ВАТ «Ватфарм», м. Черкаси (голова наглядової ради — Іван Цибанов) — набір санітарно-гігієнічних виробів.
49. СП «Вексхолд ароматікс», м. Миколаїв (генеральный директор — Вікторія Філатова) — набори парфюмерно-косметичної продукції.
50. Ковельське спеціалізоване лісогосподарське АТ «Тур» (директор — Петро Смаль) — набір дачних меблів (стіл та три стільці, плетені з лози).
51. ТзОВ «Гербор-холдинг», м. Луцьк (директор — Олег Борбелюк) — тумба під телевізор.

Шановні передплатники, хай усміхнеться вам удача!

БЛІЦОПИТУВАННЯ— КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Наталка, бухгалтер, 36 років:

— У нас спочатку створюють закони, а потім ламають голови, як же вони мають працювати. Іноді один закон суперечить іншому.

Подружжя Олексієнків:

— Не шкодували зусиль, щоб єдина донька здобула вищу освіту. Заощаджували на всьому. Але навіщо? Нині молодий педагог після аспірантури отримує менше за прибиральницю?!

Пенсіонерка Пляцева:

— Син вчився в спецінтернаті для розумово відсталих дітей. Усі однокласники мають групу інвалідності, а його вже вкотре медики визнають здоровим. Відповідно — ні пенсії, ні роботи...

Василь ГИЩУК, в. о. головного провідника ОУН:

— Досі не маємо української України. Державою керують люди, які лише використовують наші багатства, обкрадають народ і перекручують на свій копил історію.

Розпитувала Віра ШПИЛЬОВА.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Україна на початок грудня імпортувала 2,38 млн. тонн зерна

ПОЛІТИКА

Період охолодження завершився. Починається ренесанс

(Початок на 1-й стор.).

Як зауважив кореспондентові «ГУ» керівник депутатської групи ВР з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, голова Комітету ВР з питань промислової політики і підприємництва Юрій Єхануров: «Це перший візит парламентської делегації на такому високому рівні на чолі з Головою Верховної Ради до цієї країни». Вочевидь після деякого охолодження у стосунках Київ та Делі переживають ренесанс у двосторонніх відносинах (двосторонні контакти дещо загальмувалися через укладання Україною військових контрактів з Пакистаном, а також після заяв України стосовно ядерних випробувань в Індії).

Ю. Єхануров висловив сподівання, що невдовзі після парламентських виборів в Індії Київ прийматиме індійську парламентську делегацію, адже є висока зацікавленість у співпраці з обох сторін. «Нам треба знайти спільну мову і на рівні політичному, і на рівні підприємств та вміти працювати в умовах жорсткої конкуренції на індійському ринку», — зазначив він.

За словами Юрія Єханурова, нинішнього року взаємний товарооборот між Україною та Індією зріс у півтора разу і, що приємно, саме за рахунок українського експорту. «Цього року матимемо більш як 300 мільйонів доларів товарообігу, але для такої країни, як Індія, це замало», — наголосив він. Українські підприємства почали активніше освоювати індійський ринок. Приміром, харківське підприємство «Турбоатом» виграло тендер на постачання чотирьох турбін з генераторами для двох індійських атомних електростанцій. Важливою перемогою українських виробників закінчився тендер на реконструкцію коксової батареї металургійного заводу в місті Роуркела. Індійський бізнес цікавить наше літакобудування, високі технології, спільне освоєння космічного простору, фармацевтична та хімічна промисловість, металургія й енергетика. За словами Ю. Єханурова, індійська сторона запропонувала Україні запровадити режим вільної торгівлі. Це питання опрацьовують наші міністерства. Воно «має бути найважливішим і для нашої комісії, і для уряду України, бо від цього залежатиме подальший розвиток наших відносин», — зазначив Ю. Єхануров. Розвитку двосторонньої співпраці сприятиме й активізація міжпарламентських зв'язків між Києвом і Делі, що не раз підкреслювалося під час візиту.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Нью-Делі.

Суд іде

Конституційний Суд України вчора розпочав розгляд справи за поданням Президента та 56 народних депутатів. Привід до звернення — різне розуміння норм законів, що призвело до спірної ситуації, оскільки київському міському голові Олександру Омельченку виповнилося 65 років.

Для вирішення питання КС дасть офіційне тлумачення низки положень Конституції України, законів України «Про державну службу», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про столицю України — місто-герой Київ», «Про місцеві державні адміністрації» та «Про службу в органах місцевого самоврядування».

Наталя ГЕЛЕТКО.

Є спільні плани й цікаві проекти

Туреччина підтримує прагнення України стати членом НАТО, що надто важливо напередодні проведення Стамбульського саміту альянсу (червень майбутнього року). Про це повідомив у Анкарі на прес-конференції по завершенні двосторонніх україно-турецьких переговорів Прем'єр-міністр України Віктор Янукович. Він також зазначив, що Україна та Туреччина домовилися розглянути питання створення Балто-Чорноморського транспортного коридору: «Цей проект є цікавим і перспективним з погляду сприяння вітчизняним товаровиробникам і відкриття нових ринків». Україна та Туреччина мають намір також активізувати торгово-економічні відносини, збільшивши товарообіг між двома країнами вдвічі порівняно з 2002 роком і довівши його до 2,6 млрд. доларів. З цією метою сторони розроблять план, який буде підписано під час запланованого на квітень 2004 року офіційного візиту до України Прем'єр-міністра Туреччини Реджепа Ердогана. А в лютому свою роботу продовжить міжурядова комісія з торгово-економічних питань, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

ФОТОФАКТ

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Президент України Леонід Кучма, перебуваючи в клінічній лікарні «Феофанія» після перенесеної операції, провів зустріч з представниками агропромислового комплексу України.

Президент скасував постанову уряду

Президент України Леонід Кучма підписав указ про скасування постанови Кабінету Міністрів «Про умови праці вищих посадових осіб України», що передбачає істотне підвищення зарплати вищим посадовим особам держави.

Серед згаданих посадових осіб — Президент України, Голова Верховної Ради, голови Конституційного і Верховного Судів, Прем'єр-міністр, віце-прем'єри, міністри, повідомила прес-служба глави держави.

Л. Кучма звернув увагу на те, що постановою уряду зарплата вищим посадовим особам з 1 вересня поточного року збільшується більш як у два—чотири рази, водночас мінімальна зарплата в Україні з 1 грудня зростає лише на 11%, з 185 до 205 грн. Крім того, нова заробітна плата вищим посадовим особам держави установлюється без обліку передбаченого бюджетом збільшення загальних витрат на державне управління в 2004 році порівняно з 2003-м (9,2%).

«Збільшення заробітної плати вищим посадовим особам держави у такий спосіб, у такому обсязі й у таких умовах порушує моральні основи державної політики, що має на меті побудову справедливого суспільства і соціальної держави. Саме тому Л. Кучма, за його словами, застосував своє право скасувати цю постанову Кабінету Міністрів», — наголосили в прес-службі.

* * *

Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівником парламентської фракції політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна» Ігорем Шаровим. Під час бесіди обговорювалися питання реалізації політичної реформи та бюджетного процесу, **повідомила прес-секретар глави держави Олена Громницька.**

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

«Триголова гідра» — породження соціальних проблем

Першого грудня відбулися парламентські слухання на тему: «Соціально-економічні проблеми ВІЛ-СНІДу, наркоманії та алкоголізму в Україні та шляхи їх розв'язання». Мабуть, знаменно, що їх проведення збіглося з відзначенням Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом.

Вступним словом слухання відкрив Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк. Він, зокрема, зазначив, що політика протидії епідемії ВІЛ-СНІДу, алкоголізму та наркоманії повинна бути комплексною. В її реалізації мають брати участь органи державної влади, місцевого самоврядування, неурядові громадські організації в тісній взаємодії з міжнародними організаціями та програмами. Адам Мартинюк висловив сподівання, що слухання сприятимуть підвищенню ефективної боротьби зі зловісною тріадою, дадуть змогу визначити першочергові заходи, які треба вжити для цього усім ланкам українського суспільства.

Міністр охорони здоров'я Андрій Підаєв навів вражаючу статистику. Так, станом на 1 жовтня 2003 року в Україні зареєстровано 59 397 ВІЛ-інфікованих, серед них 3 992 дітей, народжених інфікованими матерями. На СНІД діагностовано 5 436 осіб, з яких 3 114 вже померли. Характерно, що переважна більшість інфікованих — особи 20—39 років. Постійно реєструються випадки ВІЛ-інфекції серед підлітків. Щомісяця виявляється 600—700 нових випадків інфікування, тобто 7—8 тисяч щороку. Найураженішими є такі регіони, як Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Миколаївська області, Республіка Крим, місто Севастополь.

Проте, наголосив доповідач, офіційно зареєстрована кількість ВІЛ-інфікованих не відображає реальної ситуації. За визначенням експертів, в Україні ВІЛ-інфіковано вже більш як один відсоток населення.

Друга болюча проблема — наркоманія, третя — алкоголізм.

Міністерство охорони здоров'я, сказав міністр, бачить основними складовими державної політики щодо зупинення епідемії ВІЛ-СНІДу, наркоманії та алкоголізму такі засоби. Створення повноцінної системи первинної профілактики ВІЛ-СНІДу, наркоманії та алкоголізму; заборона залучення алкогольних виробів до «розігрівання» спортивних та інших масових заходів; вдосконалення законодавчої бази стосовно додержання прав людини і ставлення до тих, хто живе з ВІЛ-СНІДом; створення єдиної національної системи моніторингу й оцінки, спрямованої на оперативне коригування заходів національної програми; розробка комплексного довгострокового плану лікування, догляду та підтримки хворих на ВІЛ-СНІД-інфекцію; вирішення питання з організації вітчизняного виробництва препаратів для лікування СНІДу.

СНІД, наркоманія та алкоголізм — хвороби, які відображають ставлення влади до свого народу, зазначив у співдоповіді голова Комітету з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства Микола Поліщук. Жебрацька зарплата, безробіття, безвихідь на тлі безсоромного збагачення купи олігархів, про що казав Президент Л. Кучма, кинули народ на дно, якого не міг уявити навіть Максим Горький.

На слуханнях виступив координатор системи Організації Об'єднаних Націй в Україні пан Дуглас Гарднер.

На слуханнях, які тривали чотири години, слово брали народні депутати, фахівці, представники міжнародних організацій, низки установ та відомств. В узагальненому вигляді їх виступи зводились до такого. СНІД, наркоманія алкоголізм — це зловісна «триголова гідра», породжена насамперед такими соціальними проблемами, як глобальна бідність, безробіття, безгрошів'я, дитяча бездоглядність, вимушена проституція, соціальна та правова незахищеність громадян, байдужість з боку держави, яка чомусь заощаджує на знедолених.

Іван ДМИТРЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Кусюча ціна

(Початок на 1-й стор.).

— Люди вже не з такою охотою купують столичний хліб, як раніше, — каже реалізатор Ніна Штокол. — Тепер змушені замість 80—100 київських паляниць брати лише 35. Зате завозимо більше паляниць з Чернігова. Продаємо їх за 1 гривню 30 копійок. Щоправда, вони і до 800 грамів недотягують.

До речі, днями в цьому селищі закрилася приватна пекарня. Схожа ситуація і в селищі Макошиному.

— Наша пекарня чотири роки випікала хліб, —зазначила хлібопекар Ганна Хороліч, уже безробітна. —Ми виготовляли щодня по 360 буханців та 150—200 булочок. Та київський хліб витіснив нашу продукцію.

Недільний базарний день у Мені виставив на київський хліб, що домінує, ціну — 1 гривню 85 копійок (пшеничний), 1 гривню 75 копійок (житній). Беруть!

Приватний підприємець Петро Хрущ доставляє його в райцентр уже два з половиною роки.

— Попит впав майже наполовину, — зізнається. — Беру паляниці в Києві за 1 гривню 28 копійок.

— Після підвищення цін на хліб у Києві ми відразу відмовилися від нього, — каже директор Менського хлібокомбінату Ольга Сурай. — Але у всьому цьому є й позитив: тепер замість 300—400 кілограмів випікаємо 1300. Гадаю, збільшуватимемо власну випічку!

Сергій ПАВЛЕНКО.

Менський район
Чернігівської області.

Немає грошей на їжу та ліки

У щорічній доповіді Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО) «Продовольча нестабільність у світі в 2003 р.» йдеться, що майже 850 мільйонів осіб у світі потерпають від недоїдання. Дослідження було проведено в 44 країнах. Найменше голодних у Японії (лише 4% опитаних) і в Німеччині (5%). В Україні цей показник становить 55%. У нас голодних значно більше, ніж у Польщі, Чехії та Росії. Ситуація з медичною допомогою аналогічна. Найблагополучніша країна — Японія. В Україні ж 56% опитаних заявили, що їм немає за що купити ліків.

ФУТБОЛ

Блохін — найкращий

У рамках святкування Золотого ювілею УЄФА 2004 року Європейський футбольний союз попросив кожну національну асоціацію вибрати одного з її футболістів як видатного гравця останніх 50 років. У результаті вийшов список, у якому мастіті зірки сусідять з менш відомими футболістами, що іще раз підтверджує непередбачуваність футболу. Найкращим українським футболістом названо легендарного динамівця 70—80-х років, нині головного тренера збірної України Олега Блохіна. Нагадаємо, що Блохін — володар багатьох клубних рекордів київського «Динамо», у тому числі за кількістю зіграних матчів у національному чемпіонаті (432) і забитих голів (211).

А от найкращі футболісти з інших колишніх союзних республік: **Вірменія** — Карен Оганесян, **Азербайджан** — Анатолій Банішевський, **Білорусь** — Сергій Алейников, **Естонія** — Март Поом, **Грузія** — Муртаз Хурцилава, **Казахстан** — Сергій Квочкін, **Латвія** — Олександр Старков (нинішній наставник національної збірної), **Литва** — Армінас Норбековас, **Молдова** — Павел Чебану, **Росія** — Лев Яшин.

Знову про допінг

На засіданні КДК ФФУ було прийнято рішення (його ще мають офіційно затвердити) зняти з полтавської «Ворскли-Нафтогаз» три очка, завойованих у грі 15-го туру чемпіонату України з маріупольським «Іллічівцем». Причиною стала позитивна допінг-проба, взята у словенського легіонера полтавської команди Русмина Дедіча. Слід зазначити, що це вже другий випадок у нинішньому чемпіонаті, коли допінг-проба дає позитивний результат — після матчу «Динамо» — «Карпати» дискваліфіковано одного з лідерів львівського клубу Ярослава Хому.

Навчаються в поляків

САМОВРЯДУВАННЯ

Обмін делегаціями між територіальними громадами Городищенського району Черкащини та кількох містечок Великопольського воєводства уже став традиційним. Українці і поляки, які працюють в органах місцевого самоврядування, підписали договір про співпрацю у сфері економіки, культури, спорту, охорони здоров'я.

Нещодавно у селах Вербівка та Старосілля побували гості з польських селищ Гізалка і Тімбарк. І не з порожніми руками. Привезли у подарунок сільрадам факс і комп'ютер. Господарі вітали друзів у своїх родинах за святковими столами, організували подорожі до Корсуня та Черкас. Відбулися зустрічі і спілкування з мешканцями села та депутатами сільських рад. У відвертих, щирих розмовах йшлося про минуле і майбутнє двох народів, шлях економічного розвитку Польщі і про кризу, яку переживає нині Україна.

Фото автора.

— Коли перетнули польсько-український кордон, — ділився враженнями з сільським головою Старосілля Оленою Зінченко працівник архітектурного відділу з Гізалки Анджей Качмарик, — ми відразу пригадали своє «світле» соціалістичне минуле. Смітники на узбіччях, вибоїни на дорогах, неприбрані вулиці — все це також у нас було. Але тепер, ви бачили, Польщу не впізнати. Віримо, що й Україна подолає труднощі, а ми активно допомагатимемо їй у цьому.

Лідія ТИТАРЕНКО.

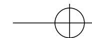
Черкаська область.

На знімку: сільський голова села Старосілля Городищенського району Олена Зінченко з польськими колегами Євгеном Марковичем та Анджеєм Качмариком на фольклорному святі.

Сувенір на цілий рік

Активно відгукнулися донеччани на заклик узяти участь у дні передплатника на міському поштамті. Цього дня відвідувачі могли більше дізнатися про улюблені і нові видання, ознайомитися із конкурсами, які проводять для читачів. Співробітниці цеху передплати потурбувалися про створення ділової і водночас святкової атмосфери: в операційній залі лунали музика і оголошення, на столах було розкладено примірники газет і журналів, а віконечка, де приймали передплату, прикрашали повітряні кульки із логотипом «Голосу України». Кожен передплатник нашого видання отримав календарі із символікою «Голосу України». Серед шести тисяч квитанцій, які того дня оформили на поштамті, виявилося чимало примірників і нашої газети. Приємно, що загал читачів «Голосу» в Донецьку збільшується.

Ліна КУЩ.

БУВАЄ І ТАКЕ

Відходи — ласий шматочок

Керівників двох комерційних структур, які розкрадали шламові відстійники, нещодавно затримано у Краснодонському районі на Луганщині.

Відходи вугільного виробництва після спеціальної обробки і збагачення використовують як паливо. Тому вони — ласий шматочок для шахраїв. Приміром, один із затриманих з'явився до місця зберігання шламів з вантажівками й екскаватором і попри протести охоронців, а потім і підоспілого обуреного власника шламонакопичувача продовжував копати. Поки директор фірми звернувся по допомогу до СБУ, викрадачі встигли відправити на електростанцію 900 тонн шламів. До того ж продали їх не як відходи, а як якісне вугілля.

Подумати, перш ніж ціни підняти

За розрахунками фахівців, комунальні послуги на Луганщині можуть подорожчати на 1,5 разу. Однак керівники області сьогодні шукають джерела коштів для виділення компенсацій підприємствам ЖКГ і таким чином ціни на житлово-комунальні послуги утримати на колишньому рівні. А протягом наступного року збалансувати роботу комунальних підприємств. На найближчій сесії обласної ради буде винесено питання про виділення по 0,5 млн. грн. на місяць для компенсації водопостачальним організаціям регіону, щоб покрити частину їх витрат за листопад і грудень поточного року.

Алла АНТИПОВА.

Меценатка з другого класу

55 книг подарувала бібліотеці свого села учениця другого класу Крушанівської загальноосвітньої школи Кам'янець-Подільського району, що на Хмельниччині, Настуся Посітко, коли дізналася, що у всьому районі дорослі задля порятунку сільських бібліотек оголосили про збір літератури. Дівчинка відбирала книги з домашньої бібліотеки разом із бабусею Галиною Варварук, директором школи. Акція «Подаруй книгу сільській бібліотеці» виявила ще чимало юних меценатів, серед яких Настя — наймолодша.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Додому — на ракеті

ФОТОРЕПОРТАЖ

Це звична картина для столичної станції метро «Позняки». Нікуди не подінешся — спальний район. Щодня натовп заклопотаних людей вирушає до центру міста. Увечері юрба повертає у зворотному напрямку. Дорога на роботу частенько нагадує забіг на довгі дистанції з перешкодами і відбирає кілометри нервів.

Дістатися у Харківський район можна двома способами: метро та автобусом, чи то пак, маршруткою. Є ще, правда, трамвай, але особливої популярності серед киян він не має — повзе, мов черепаха. Вранці, коли потік людей особливо великий, а на столичних вулицях постійні пробки, здавалося б, єдиний порятунок — підземка. Звісно, тіснява. Але не це основна проблема — інтервал руху поїздів тут значно більший, ніж на інших гілках метро. Іноді доводиться простоювати на платформі до десяти хвилин, а пізно ввечері й до двадцяти доходить. Можливо, у світі й прийнято вважати метро найнадійнішим видом транспорту, але тут ця аксіома не поширюється.

З маршрутками інша біда. Правда, ходять вони порівняно регулярно, але перевезти всіх бажаючих не в змозі. Часто водії набирають у салон стільки людей, що й дихнути важко. Звісно, заробити ліві гроші хочеться всім, але яку безпеку за таких умов можна гарантувати пасажирам? До того ж часто «бусики» нагадують такі собі маленькі ракетки, які літають дуже низько, але на шаленій швидкості. Звісно, стверджувати, що треба більше маршруток, ніхто не візьметься — і тих, що є, для забруднення довкілля достатньо. Але роз'язувати транспортну проблему в спальних районах столиці треба. Чому б не з цього зробити перший крок до Європи?

Леся ВИСОЧАНКА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЦІНИ І ЦІННОСТІ

Баланс економіки недоспоживання

Високий урожай кукурудзи та соняшнику, позитивна динаміка зростання доданої вартості товарів і послуг у реальному секторі економіки нівелювали наслідки липневої зернової кризи.

У жовтні поточний рахунок платіжного балансу свідчив про міцний фінансовий фундамент держави. Якщо так піде і далі, його позитивне сальдо сягне трьох мільярдів доларів США — рекордного для України рівня.

Отже, спочатку про хороше. У жовтні економіка знову увійшла в найбільш сприятливе для себе русло, яке, найпевніше, призведе до не менш як семивідсоткового зростання валового внутрішнього продукту (ВВП). Вона міцно тримається на хвилі профіциту поточних зовнішньоторговельних операцій. Так, за десять місяців сальдо поточного рахунку було на 239 мільйонів доларів більше (на 9,6 відсотка), ніж за дев'ять місяців, а тоді благотворна різниця між доходами і виплатами переважала восьмимісячну динаміку на 177 мільйонів доларів (на 7,6 відсотка): мали абсолютний приріст позитивного сальдо в 62 мільйони доларів (на два відсотки).

Не очікували...

Просто вражаючим темпам промислового зростання сприяли, з одного боку, інвестиційний бум (на 32 відсотки за дев'ять місяців проти шести — за відповідний період минулого року! — **Авт.**), а з другого — прискорена динаміка товарного імпорту, в якій переважали темпи ввезення машин та обладнання для модернізації основних фондів підприємств. При цьому питома вага імпорту машин та устаткування зросла за січень—жовтень на 2,6 відсотка порівняно з її зростанням за січень—вересень на 2,4. Зрозуміло, що всі ці позитивні тенденції стосувалися безпосередньо попиту індустрії. На кінцеве споживання населення працювала здебільшого вітчизняна індустрія. Хоча слід зазначити, що найбільшими темпами у січні—жовтні зростав імпорт продовольчих товарів — 179,5 відсотка, питома вага цієї товарної групи в структурі імпорту зросла до 8,2 відсотка — отакі реалії. Але це не означає, що висловлювання на кшталт того, начебто ми маємо економіку проїдання, знайдуть відгук у серцях переважної більшості наших співвітчизників.

Учені, які досліджують проблеми продовольчої безпеки, оцінюють сьогодні недоспоживання харчових продуктів українцями стосовно раціональних норм приблизно у 60 мільярдів гривень. Приміром, 1990 року українці витрачали на харчові продукти 37 відсотків сімейних бюджетів, і добове споживання однієї людини становило 3597 кілокалорій. Десятиріччя кризи призвело до того, що добове споживання скоротилось у середньому до 2800 кілокалорій, а тим часом питома вага витрат сімей на харчові продукти зросла вже до 63,1 відсотка їхнього бюджету. Для порівняння: у США середньодушове споживання — 3800 кілокалорій, а витрати в сімейних бюджетах на продукти — на межі 10 відсотків. Гадаю нелегко буде погодитися з тезою про переспоживання і багатьом прагматично налаштованим економістам.

Вони пам'ятають: попри те, що торік питома вага оплати праці в структурі ВВП досягла 43,7 відсотка (по 42,3 відсотка — у попередні два роки), вона ще була менша на 0,6 відсотка, ніж у 1999-му — першому році після регіональної фінансової кризи.

Виробляємо більше, споживаємо — менше

Згадаймо соціальні результати 2002 року. Реальні доходи населення зросли на 21,2 відсотка, зарплата — на 18,2. І це за порівняно скромного зростання ВВП на 4,8 відсотка, інвестицій в основний капітал — на 9 відсотків, експорту продукції — на 10. Але навіть за переважаючих темпів зростання реальних доходів населення питома вага оплати праці у ВВП усе ще на 9,4 відсотка поступалася рівню 1990 року, тобто періоду, який передував великій українській депресії. Споживчий попит усе ще недостатній! Отже, проблема його відновлення стоїть сьогодні набагато гостріше, ніж подальше нагромадження інвестицій. За роки зростання в промисловості питома вага нарощування основного капіталу збільшилася на один відсоток від рівня ВВП, тоді як оплати праці — знизилася на 0,6 відсотка. А відсоток за нинішніх масштабів ВВП — це 2,5 мільярда гривень. Як бачите, не копійки!

Іще одна згадка про звужений масштаб споживчого попиту стосується наслідків дефляції: товару вдосталь, а купити нема за що. Кожен з нас за ці роки став економістом мимоволі, усвідомивши, що економічне зростання виправдовує себе лише в тому разі, якщо воно працює на матеріальний статок сімей, мовою економістів — на розширення і задоволення внутрішнього попиту. Але стан платіжного балансу країни сьогодні вказує на те, що головним стимулятором зростання ВВП і досі є зовнішній попит.

За 10 місяців цього року ВВП піднявся на 7,2 відсотка, експорт — на 26 відсотків. Тож не варто кривити душею: платіжний баланс свідчить про те, що сьогодні ми виробляємо більше, ніж споживаємо: отже, маємо економіку не проїдання, а, я сказав би, з огляду на вищезазначене, недоспоживання. Інвестиційний попит (з боку виробників) зріс на 32 відсотки, а споживчий попит (з боку населення, судячи зі зростання його доходів) — на 5 відсотків.

Меню на завтра

Це змушує звернути увагу на стан таких органів травлення, як ліквідність ринків збуту і купівельна спроможність населення, на зростання реальних заробітних плат і пенсій, без чого наше виробництво навіть з інвестиціями мало на що здатне. Хвиля позитивного сальдо торговельного балансу все ще висока (експорт товарів і послуг у січні—жовтні зріс до 23 272 мільйонів доларів США проти імпорту на 21 862 мільйони доларів США).

Це спонукає до продовження політики стабільної та міцної гривні, що матиме антиінфляційний сигнальний ефект і сприятиме поміркованому зростанню ліквідності у банківській системі, незалежно від того, купує НБУ на ринку валюту чи продає. Стан поточного рахунку у жовтні свідчить про високий попит на гроші (швидкість їх обертання і далі знижувалася), тому листопадове незначне переважання купівлі валюти у резерви над її продажем, так само як і полегшення доступу банків до грошових ресурсів, не загрожує нам додатковим зростанням цін. До того ж, збільшення насиченості економіки грішми перебуває під жорстким контролем Нацбанку, який очікує, що відновиться обіцяна урядом нормальна інтенсивність бюджетних витрат, і ціна кредитів банків знизиться.

Валерій ЛИТВИЦЬКИЙ,
радник Голови Нацбанку з питань макроекономіки.

ПЕРСПЕКТИВА

Приваблива для інвесторів

Загальна сума іноземних інвестицій, залучених в економіку Рівненщини, — 52,7 мільйона американських доларів. У міжнародному інвестиційному співробітництві беруть участь 79 підприємств області та їх партнери із двадцяти двох країн світу. Найбільше вкладень надійшло від Великої Британії, Російської Федерації, США, Німеччини та Республіки Молдова. Інвесторів цікавить обробна промисловість, транспорт, торгівля, сільське господарство. З початку нинішнього року зареєстровано інвестицій у 3,6 разу більше, ніж за аналогічний період минулого.

Олександра ЮРКОВА.

ФОТОФАКТ

Вогнеборці Канівської пожежної частини зарахували на бойове чергування німецький пожежний автомобіль на базі «Мерседес», подарований Каневу німецьким містом-побратимом Фірзен.

На знімку: головний пожежник Фірзена Юзеф Доббельштайн і його канівський колега Олег Коваленко під час передавання машини.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ІНІЦІАТИВИ

Вантажить калій Миколаїв

Схоже, будівництво другого накопичувача хлору-калію в Миколаївському морському торговому порту завершиться в першому кварталі, а не наприкінці 2004 року, як планувалося раніше.

— Нам потрібно встигнути скочити на підніжку потяга, що їде, — запевняє генеральний директор «Укрморпорту» Андрій Манучаров, — щоб переорієнтувати на себе вантажопотоки білоруського калію. Раніше вони йшли через Клайпеду (Литва) і Вентспілс (Латвія). Країни Балтії вступають до Євросоюзу, а там зовсім інші тарифи.

Будівництво нового накопичувача стане в 50 мільйонів гривень. Половину витрат бере на себе «Укрморпорт», інші кошти — власні інвестиції миколаївського порту і гроші білоруських партнерів. Поки що в Миколаївському порту діє один накопичувач. Він розрахований на 20 тисяч тонн мінеральних добрив. Ємність нового становитиме 30 тисяч тонн.

Олена ІВАШКО.

ДОСВІД

Відпочинок із душевним комфортом

В Університеті туризму, економіки і права відбувся міжнародний семінар Всесвітньої туристичної організації «Теміс». Його учасники обговорювали проблеми розвитку та нові пріоритети туризму, а також якість освіти в цій галузі. Виступили з промовами гості з-за кордону: Едіт Шиваз (Велика Британія), Клаудія Нідерль (Австрія), Хав'єр Гальєго (Іспанія) — генеральний директор ВТО «Теміс». Вони поділилися своїм баченням відпочинку та розповіли про систему освіти у різних країнах. Навчання в закордонних спеціалізованих вищих навчальних закладах відрізняється від нашого. У Австрії, скажімо, починають вивчати туристичний бізнес з чотирнадцяти років, а завершують — у 18—23. Університетський диплом студенти отримують після дев'ятирічного навчання.

Хав'єр Гальєго зазначив: якщо минулі сто років пройшли під знаком технологічного прогресу, то тепер черга психологічної ери. Реалії вимагають не тільки фізичного, а й емоціонального комфорту під час проведення відпустки або вихідних.

Анна БОЙКО.

ПОЛІТИКА

Валерій АСАДЧЕВ: «Не розумію «блукаючих форвардів»

ХТО Є ХТО

Із дос'є «ГУ».

Валерій АСАДЧЕВ — народний депутат України по 220-му виборчому округу (Київ), заступник голови Бюджетного комітету ВР, член фракції «Наша Україна», голова Київської міської організації Української народної партії. Народився 1953 року в Києві. Має три вищі освіти: закінчив у 1977 році водночас Київський політехнічний інститут (інженер-технолог) та Київську консерваторію ім. П. Чайковського (хоровий диригент), а також у 1997 році — Національний університет ім. Т. Шевченка (юрист). Одружений. Донька Тетяна — студентка.

— Ви родом з чернігівського Радуля. Як відомо, це село засновано у 1708 році старообрядцями та переселенцями-осадниками з Правобережної України. Ваше прізвище — підтвердження того. Чи цікавилися витоками свого роду?

— Я народився в Києві, але до дев'яти років жив у бабусі у цьому селі. Це дуже мальовнича місцевість на кордоні з Білоруссю. Знаю, що по лінії мами мої прабабка і прадід були пекарями. Їхня сім'я була досить заможна, їх поважало все село, але потім — «розкуркулили». Своє глибше коріння, на жаль, не встиг дослідити.

— І досі в деяких родинах Радуля панує дух усіляких обмежень. Вони вплинули на становлення вас як особистості?

— У нашій родині був «дух» не обмежень, а старих традицій. І насамперед — релігійних. Моя бабуся була дуже набожна. Звичайно, і я постійно ходив до церкви, не лягав спати без вечірньої молитви, проходив обов'язкові християнські обряди. Мене навіть сварили в школі за надзвичайну релігійність. Пам'ятаю, коли мені у школі заборонили носити хрестик, то бабуся зашила його в кишеню сорочки.

Водночас я розвивався як вільна особистість. До речі, у Радулі не було колгоспу, а, отже, й типового для багатьох сіл протистояння між головою колгоспу та сільським головою — всю владу уособлювала сільрада. Думаю, це також сприяло вільному розвитку і водночас формувало досить прохолодне ставлення до радянської системи. Дев'ятирічним я переїхав до Києва. Батько рано помер, а мати багато працювала, тож я змалечку став самостійним. І це дається взнаки й досі — не можу сприймати ніякого примусу або чиїхось вказівок.

— Але чи можна в політиці бути вільним?

— Бути вільним важко, хоч би ким працював. Але інакше — не можна. Є мета, ідеали, прагнення, яким не можна зраджувати. У політиці — є певна політична сила (для мене це — Українська народна партія, «Наша Україна»), яка бореться за національні інтереси України. Це близько і важливо для мене, тому ми й разом. Не дуже розумію «блукаючих форвардів», які переходять із фракції у фракцію залежно від політичної кон'юнктури.

— Як ви потрапили у політику?

— Випадково. На зібранні під час висування кандидатів у депутати райради запропонували мою кандидатуру (до речі, я на ньому був відсутній). І хоча й не очікував «високої довіри», але тоді обійшов усі квартири у своєму окрузі. Мене скрізь радісно зустрічали, запрошували на чай. Паралельно зі мною висунули кандидатом Юрія Костенка. Там ми з ним уперше познайомилися. Костенко потрапив до Верховної Ради, я — до районної. Через рік став заступником голови, а у 1992 році — головою райради Московського району Києва.

— У парламенті любите додавати перцю до політичних страв різкими заявами...

— Люблю не різкі, а сенсаційні заяви. Але будь-яка заява мусить бути обґрунтована, підкріплюватися фактами, аналітичними даними. Якщо це прогноз, то він повинен мати високий ступінь вірогідності, який, знову-таки, досягається завдяки політичному досвіду і наявності матеріалів.

— А які проблеми сьогодні доводиться розв'язувати народному депутатові України?

— Проблем вистачає. Насамперед хочеться навести лад у законодавстві. Наприклад, нещодавно закінчив роботу над новою редакцією Бюджетного кодексу. Нове бюджетне законодавство розв'язує багато соціальних проблем суспільства — розмір заробітної плати та пенсії, культурні проблеми, проблеми молоді тощо. Новий кодекс дасть можливість підняти рівень зарплати бюджетникам до виробничого, багато уваги приділено й питанню контролю за використанням бюджетних коштів.

Крім того, оскільки я — депутат-мажоритарник, доводиться вирішувати багато проблем у своєму окрузі.

— А чи є у вас якісь плани щодо допомоги «малій батьківщині» — Чернігівщині?

— Так. У бюджеті-2003 вперше було закладено кошти (2 млн. грн.) на відродження давньої гетьманської столиці — Батурина. Треба розв'язати багато питань, пов'язаних з газифікацією регіону, тощо. Загалом, у комітеті я намагаюся відстоювати інтереси місцевих бюджетів. Ми маємо створити систему, за якої місцеві бюджети стануть самостійними і здатними вирішувати проблеми місцевого самоврядування. До речі, проект нового Бюджетного кодексу передбачає впровадження стимулюючої системи для місцевих бюджетів.

— Чи вистачає часу на ще щось, окрім політики?

— Вільний час — мрія політика. Якщо видається вільна хвилинка, намагаюся присвятити її своїй сім'ї.

— А який найщасливіший день у Вашому житті?

— Він іще попереду!

Сергій ПАВЛЕНКО, Тетяна ЦИБА.

У КОМІТЕТАХ ВР

Потрібна прискіплива перевірка

Звіт тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з розслідування діяльності Національної телекомпанії України незабаром після закінчення парламентського розслідування буде заслухано на засіданні ВР, а матеріали передадуть до Генеральної прокуратури України. Про це повідомив голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Микола Томенко.

М. Томенко наголосив, що колектив НТКУ має одержати механізм контролю за витрачанням коштів, які Національна телекомпанія заробила на рекламі. За його словами, парламентський слідчий комісії потрібно провести «дуже прискіпливу перевірку» на предмет витрачання керівництвом Національної телекомпанії коштів, що надійшли від реклами. «Національна телекомпанія має отримати нормальне фінансування, щоб мати змогу створювати конкурентоспроможний продукт, — відзначив М. Томенко. — Наведення порядку з обліком коштів, отриманих Національною телекомпанією від реклами та інших видів господарської діяльності, а також поліпшення бюджетного фінансування Національної телекомпанії, що його має забезпечити Верховна Рада України, дадуть змогу розв'язати цю проблему».

Вл. інф.

Наші миротворці знову пакують чемодани

Законопроект про схвалення рішення Президента України про направлення українського миротворчого контингенту для участі України в Місії Організації Об'єднаних Націй у Ліберії викликав неоднозначну реакцію в парламенті й не набрав необхідної кількості голосів народних депутатів. Однак Президент України Леонід Кучма звернувся до Верховної Ради з проханням повторно розглянути це питання. До законопроекту внесено доповнення, у якому йтиметься про те, що українські миротворці не братимуть участі в бойових діях, а лише у миротворчих операціях відповідно до документів ООН. По коментар наш кореспондент звернувся до першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки та оборони **Бориса АНДРЕСЮКА**.

— Чим спричинена потреба направляти український миротворчий контингент до Ліберії?

— Рішення Президента України про направлення українського миротворчого контингенту до Ліберії прийнято, враховуючи зобов'язання України як держави—члена ООН, беручи до уваги Резолюції Ради Безпеки ООН, вважаючи, що участь нашої держави у врегулюванні конфлікту в Ліберії відповідає інтересам миру і безпеки, національним інтересам держави, на підставі пропозиції Ради національної безпеки та оборони України та відповідно до Закону «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях».

— Які завдання виконуватимуть українські миротворці в Ліберії?

— Надання допомоги, в тому числі й медичної, цивільному населенню, участь у ліквідації наслідків військового конфлікту, у перевезенні складу місії ООН вертольотами тощо.

— За рахунок чого фінансуватиметься участь України в Місії ООН?

— За рахунок коштів із Державного бюджету України з подальшим відшкодуванням цих витрат Організацією Об'єднаних Націй.

— Які побоювання викликає у депутатів рішення Президента?

— Скажімо, багатьох, зокрема, турбувало те, що український авіаційний вертолітний загін, який буде направлено до Ліберії, вестиме вогневу підтримку піхотної частини миротворчого контингенту Місії ООН. Парламентарі запитували, чи не розглядатиметься це як безпосередня участь українських миротворців у військових діях. Однак, як пояснили представники Міністерства оборони, захист із повітря — обов'язковий компонент під час десантування миротворчого контингенту.

Сподіваюся, що парламент усе-таки підтримає рішення про направлення українських миротворців для участі в місії ООН у Ліберії, адже воно спрямоване не тільки на зростання міжнародного іміджу України. На сьогодні українські вертольотчики мають за рік лише по 15—20 годин нальоту, а в Ліберії — літатимуть до тисячі годин. Вартість одного гелікоптера МІ-8 становить 18 млн. доларів, лише один вертолітний гвинт коштує 400 тисяч доларів. Таких великих коштів у Державному бюджеті України немає. Тож за рахунок фінансування Місії Організації Об'єднаних Націй, з'явиться можливість відремонтувати вітчизняний вертолітний парк та підняти професійний рівень льотчиків.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

Передвиборний синдром

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Битва за бюджет-2004, як і очікувалося, завершилася перемогою парламентської більшості. Щоправда, невідомо, якою ця перемога буде для уряду Віктора Януковича. Тріумфальним маршем пре'єра у президентських перегонах чи пірровою? Невідомо, як гукнеться вона і для політичної реформи, що виходить на передній план у роботі парламентаріїв. Власне, нині важко спрогнозувати, чим закінчиться робота над проектом змін до Основного Закону для нинішнього складу Верховної Ради. Тим паче, що в кожної політичної сили, представленої у парламенті, свої інтереси. Насамперед, пов'язані з президентськими виборами.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Два тижні очікувань

Глава держави минулого тижня в інтерв'ю нашим колегам підкреслив: «До останнього моменту, коли ще можна проголосувати конституційну реформу, залишилося два тижні». На його думку, часу достатньо. І Леонід Кучма висловив упевненість, що «реформа буде реалізована». Понад те, Президент України вважає, що більшість можна створити із запасом у понад 300 голосів.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час поїздки до Кіровоградської області висловив думку, що політичну реформу можна буде здійснити лише за умови, коли політики прагнутимуть задовольнити запити суспільства, а не партійні інтереси. І для таких слів у нього є всі підстави.

Як стало відомо з поінформованих джерел, «Наша Україна» свідомо не загострювала боротьбу довкола урядового проекту Державного бюджету на наступний рік. Її політтехнологи нині опрацьовують варіанти блокування політичної реформи. Особливо з огляду на те, що комуністи вже давно вважають своєю стратегічною метою формування нової моделі влади. А соціалісти завжди були прихильниками модернізації владної системи. Отже, в «Нашої України» завдання не з легких. Тим паче, що більшість продемонструвала здатність блокування парламентської трибуни від опозиціонерів під час голосування за бюджет.

Щоправда, у змісті політичної реформи закладено чимало «каменів спотикання». І стосовно системи обрання і глави держави, і народних депутатів. А поле для маневру досить обмежене і для більшості, і для опозиції.

Новий квартет — старі проблеми

Поява опозиційної «четвірки», на думку оглядачів, нагадала про президентські вибори 1999 року. Саме тоді четвірка кандидатів на найвищу посаду в Україні — опонентів нинішнього глави держави — вперше спробувала об'єднатися для перемоги на виборах. Однак часто-густо їхні дії нагадували байку Леоніда Глібова «Квартет».

Щоправда, поперває нинішня опозиційна «четвірка», на відміну від своїх попередників, була налаштована досить рішуче, координувала свої дії і повела потужну атаку на главу держави.

Проте після того, як Президент України запропонував провести політичну реформу, ситуація поступово видозмінювалася. А з наближенням президентських перегонів почала віддзеркалювати — майже один до одного — проблеми 1999 року. Особливо після того, як Віктор Ющенко і «Наша Україна» зазнали відчутних втрат після відвідин Донецька і Сум.

Якщо комуністи і «Наша Україна» одразу вважали одне одного попутниками, то нещодавно в «нашоукраїнців» з'явилася ще одна проблема. Першою неприємною «ластівкою» став лист одного із лідерів соціалістів Йосипа Вінського, який запропонував опозиціонерам висунути єдиним кандидатом на посаду Президента України Олександра Мороза. І хоч дії Вінського були розкритиковано соратниками, схоже, соціалісти від своєї точки зору не відмовляться. Так, Микола Рудьковський в інтерв'ю одному з інтернет-видань висловив свої аргументи на користь того, чому Олександр Мороз має бути єдиним кандидатом у президенти від опозиції. Чи не нагадує нинішня ситуація осінь 1999 року?

Водночас оглядачі висловлюють обережну думку про те, що не відмовиться від президентських амбіцій і Юлія Тимошенко. І її мовчання у цей період — найяскравіше підтвердження цієї тези. Схоже, штаб Юлії Володимирівни у ці дні також прораховує свої варіанти. Зокрема, щодо її участі в президентських перегонах. Особливо з огляду на мовчанку Віктора Ющенка стосовно розподілу посад після перемоги на виборах. Тягати каштани з полум'я безплатно ніхто не хоче. А так можна буде в майбутньому і поторгуватися за голоси виборців.

Тож, що ближче до президентських перегонів, то більше нова «четвірка» своїми проблемами починає нагадувати «канівську», яка безславно програла змагання за найвищу посаду в державі.

Броунівський рух у більшості

Подібні проблеми переживає і парламентська більшість. «Донецькі», інтереси яких уособлює Партія регіонів, сподіваються на те, що єдиним кандидатом від більшості стане Прем'єр-міністр України Віктор Янукович. Водночас про свої президентські амбіції сказав і лідер Народно-демократичної партії Валерій Пустовойтенко, і поки що від своїх слів не відмовляється. Навіть, попри тиск, який чинять на НДП. Скажімо, фракція народних демократів нині опинилася на межі розпаду після виходу з неї Олександра Карпова.

Не проти того, щоб узяти участь у президентських перегонах і лідер «Трудової України» Сергій Тігіпко. Щоправда, своє прагнення він обумовлює обережним, «якщо більшість не висуне єдиного кандидата». Так само обережно кажуть про свого кандидата і об'єднані соціал-демократи, яких влаштовують постаті двох Вікторів: Януковича і голови партії Медведчука.

Різне бачення у представників більшості і шляхів політичної реформи. Так, Сергій Тігіпко вважає, що главу держави треба обирати всенародно. А депутати-мажоритарники продовжують наполягати на змішаній системі парламентських виборів.

Хто зможе об'єднати ці полярні точки зору, кому під силу переконати більшість у необхідності подальшого еволюційного, а не революційного розвитку нашої держави? Запитання це сьогодні риторичне і на нього поки що відповіді немає. Ймовірно, що не буде відповіді на нього і найближчим часом. Можливо, вдасться це зробити після того, як стануть відомі результати політичної реформи.

Володимир КОРОЛЮК.

ФОТОФАКТ

Київський міський голова Олександр Омельченко взяв участь у закладенні пам'ятної капсули у зв'язку з початком будівництва Подільського мостового переходу.

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

СУСПІЛЬСТВО

Три «к» дещо застаріли

ЖИТТЯ ЯК ЖИТТЯ

Якось моя добра знайома запропонувала мені відвідати в пологовому будинку її невістку. Ми, як це в нас заведено, начепили марлеві маски і, побоюючись зайвий раз зітхнути і видихнути чи, не дай Боже, пчихнути, ввійшли до палати. Там було шість ліжок. Точніше, три великі для мам і поруч три малесенькі для немовлят. Наш прихід сприйняли неоднозначно: породіллі і їх відвідувачі дивилися на нас якось дивно.

Розгадка прийшла разом з медсестрою. Знаєте, що вона, ввійшовши до кімнати, одразу суворо наказала нам? Якщо гадаєте, що вийти, то глибоко помиляєтеся. Вона порадила негайно зняти наші недоречні пов'язки. Пояснивши двом літнім нездарам, що дитина, мовляв, з перших годин появи в цьому світі має дихати тим самим повітрям, що і його мати, родичі, знайомі та все інше людство. А сповивати маля і зовсім немає потреби, коли є зручні повзунки і кофтинки. Шапочку? Як хочете, але краще без неї. Навіть на вулиці, адже морозу немає...

Нині в середньому на одну німецьку родину припадає одна дитина. Здавалося б, ставлення до дітей повинно бути трепетне і дбайливе. Але жодного пієтету стосовно нащадків у Німеччині не спостерігається: усе відбувається за заздалегідь спланованим й упорядкованим сценарієм. Утім, у цьому — всі німці.

Так, дітонародження в німецькій родині практично завжди суворо планується. Для цього процесу, на думку німецьких жінок, найпридатніший вік 30—35 років. Чому? Адже це так пізно і... небезпечно. В Україні, приміром, навіть 28-річну жінку образливо називають «старонароджуваною». А ось для німців 35 років — не пізно, а тим паче не небезпечно, з огляду на рівень сучасної медицини. Хоча справедливості заради зазначу, що ледве не четверта частина малят тут з'являється на світ за допомогою кесаревого розтину. Утім, це в наш час відбувається не тільки в Німеччині...

До того ж мамі і татові, перш як заводити чадо, необхідно зробити кар'єру і заробити грошей, щоб забезпечити своїй дитині гідне життя. Тим паче, якщо немає гідного кандидата в батька, майбутній мамі потрібно сколотити капітал. До речі, один з постулатів німецького способу життя, так звані три «к» — «кюхе, кіндер, кірха» — на сьогодні трішки застаріли. Якщо з кірхою все в порядку, німці народ релігійний, то з кухнею і дітьми є певні труднощі. З кухнею, тому що простіше і легше харчуватися в кафе і ресторанах, а з дітьми... Заводити їх така морока, і знову-таки економічна криза!

І ще аргумент з точки зору німецьких норм життя на користь пізнього «придбання» дитини. Дуже часто мама працює лише половину дня, до обіду, щоб бути довше з дитиною. Матеріальне становище родини на той час це вже дозволяє. Але є ще одне пояснення такому скороченому робочому дню: річ у тім, що більшість дитячих садків і ясел у Німеччині працюють тільки до 14-ї години. Є, звичайно, і з повним днем, скажімо, до 17—18-ї години, але їх вкрай мало. І взагалі, щоб «забити» місце для дитини в дитячому садку чи яслах, треба подбати про це чи ще до її народження, або, у крайньому разі, з перших днів життя маляти. Парадоксально, але за наявності демографічної кризи дитячих садків і ясел у Німеччині бракує, а школи наповнено на 100 відсотків.

Якщо говорити про «турботу держави про дітей», то вона дуже відчутна, тому що із самого народження до «глибокої зрілості» — 27 років — тут виплачують так званий «кіндер-гельд», фінансову допомогу, що є дуже істотним збільшенням до сімейного бюджету.

...Незабаром у Німеччині перше дитяче передноворічне свято: день святого Миколая. Саме 6 грудня він «приносить» дітям яскравий, великий чобіток чи полотняний мішечок з усілякими солодощами. А батьки попереджають, що свій подарунок одержать тільки слухняні та старанні. І діти стараються з усіх сил...

Неля ГЛУЗОВА.

Мюнхен.

Любов у подарунок

Що подарувати дитині? Цим питанням уже тепер переймаються чимало батьків, адже до Різдва і Нового року залишилося не так вже й багато часу. За твердженням психологів, найдорожчим подарунком до свята для дитини може стати ваша увага і... перемир'я між мамою і татом. А цього в магазині не купиш.

Як повідомила газета «Репуббліка», туринський дослідний центр «L'Osservatorio dell' Immaginario» опитав 1100 дітлахів. З'ясувалося, що діти, які ще не відрізняють назву предмета від власного імені, наприклад, слово «лялька» від імені «Барбі», часто-густо хочуть одержати в подарунок «нематеріальні» речі: приміром, щоб видужав дідусь або братик, щоб батьки не сварилися.

Коли йдеться про подарунки традиційні, діти від 3 до 5 років надають особливого значення їх розміру. «Я більше не хочу маленьку мавпочку, хочу велику», кажуть вони. Або: «Мені потрібний довгий динозавр». Дивлячись на своїх батьків, вони можуть зажадати мобільний телефон, «який увесь час дзвонить», чи інструменти ентомолога. Є подарунки-«досягнення», котрі допомагають дорослішати: у цьому списку самокати і велосипеди, а також м'ячі та інші іграшки. Єдина дитина в родині часто вимагає «уявних друзів»: «Мені потрібний екшн-мен (лялька для хлопчиків), що вміє битися».

На щастя, разом з подарунками, нав'язаними рекламою, діти хотіли б одержати і такі казкові речі, як «мітла, як у мами, але котра може літати».

Цікаво, що на запитання: «Коли ти був по-справжньому щасливий?» малята відповідали приблизно так: «Коли я грав з татом у футбол», «Коли я був на морі». І навіть так: «Коли я народився!»

Підготувала Ганна ЛУКАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Фото АП.

Тисячі Санта-Клаусів з'їжджаються на початку грудня до Швеції на свій Великий парад. Цей передріздвяний «зліт» проводять у країні вже понад 50 років.

Відміна посту... у день Святої вечері!

А ЯК У НИХ?

30 листопада в усіх костелах Польщі було зачитано лист до вірних з роз'ясненням змін, що стосуються правил додержання різдвяного посту.

Як відомо, у православних і греко-католиків цей піст починається раніше, ніж у римо-католиків. Згідно з нашими церковними статутами 40 днів перед Різдвом — це період молитви, каяття, вживання тільки пісної їжі та утримання від різних веселих забав, видовищ, ігор... Звільняються від посту лише хворі, вагітні, діти, подорожні, а також ті, хто харчується в чужих людей.

А ось наші сусіди-поляки, відомі світові своїми твердими католицькими традиціями, від 30 листопада отримали дозвіл Апостольського престолу на споживання м'ясних виробів у переддень Різдва Христового... Ватикан дещо послабив вимоги до вірних на прохання примаса католицького костелу в Польщі Ю. Глемпа. Ці зміни стосуються і «пісного меню», і кількості свят, під час яких вірні зобов'язані брати участь у літургії.

Згідно з канонічним правом усі католики повинні брати участь у літургії щонеділі та в так звані обов'язкові свята. Порушення цієї заповіді є гріхом. Відтепер у переліку «обов'язкових свят» залишилося лише п'ять — перший день Різдва Христового (25 грудня), Новий рік — Матері Божої (1 січня), Трьох Королів — Об'явлення (6 січня), Боже Тіло — Пресвятої Євхаристії (свято рухоме), Успіння Матері Божої (15 серпня) та Всіх Святих (1 листопада). Великодня в цьому переліку немає з тієї простої причини, що це свято завжди припадає на неділю, коли обов'язкова участь у літургії.

Як пояснили «ГУ» в єпископаті, дозвіл на споживання м'яса у переддень Різдва Христового (Вігілія) не є революційним: його було надано ще 1983 року, але більшість ксьондзів нововведення не сприйняли і дотримувалися декрету примаса Польщі, датованого 1966 роком. Тепер утримання від споживання м'ясного обов'язкове для польських католиків, яким більше 14 років, кожної п'ятниці, у перший день Великого посту та у Велику П'ятницю.

Реакція вірних на нововведення стане відома вже найближчими днями. Проте більшість моїх польських знайомих не збираються міняти традиційної у Святвечір національної страви — коропа — на шинку.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Щаслива карта

Вона випала клієнтові «Приватбанку»

ХОДИ З КОЗИРНОЇ!

Ви коли-небудь грали в «Спортлото»? А купували лотереї? Махнули рукою, оскільки ніколи нічого не вигравали? Може, й дарма. Бо ось киянину Дмитрові Базилевичу, на відміну від вас, неабияк пощастило: він не придбавав ні того, ні того, а виграш його знайшов. Так би мовити, добровільно здався у полон везунчику.

Що ж за козирна карта випала ім'ярек? Утім, усе по порядку. Асоціація банків—членів Europay (EMA) та міжнародна платіжна система MasterCard організували в Україні цікаву акцію під назвою «Плати картою, будь мобільним!». Термін проведення — червень-грудень включно. Проміжні підсумки підбивають щомісяця. Переможець визначається шляхом випадкового жеребкування. Стати учасником акції надзвичайно просто. Їм може бути будь-який власник платіжної карти Maestro. Для цього досить придбати в магазині товарів на суму не менш як 50 гривень, розплатившись, природно, за допомогою «пластику». І — все! Ви автоматично потрапляєте до числа претендентів на приз.

Власне, Дмитро, стаючи власником Maestro, за його словами, про виграш думав найменше. Просто хлопцю набридло тягати в кишенях готівку, і він, як і весь цивілізований світ, вирішив перейти на платіжну карту. На якій зупинити свій вибір, голову ламав недовго: Maestro вже давно відмінно зарекомендувала себе в усьому світі. Не ворожив на кавовій гущі і з приводу банку: не з чуток знав про найвищу репутацію «Привату». І на початку літа поповнив лави його клієнтів.

— Вирушаючи до магазину хоч з карткою, хоч ні, продуктів зазвичай закуповуєш все одно більше, ніж на 50 гривень, — каже Дмитро. — А тут ще й до «світлого» списку учасників акції заносять. Хіба це погано?

І ось приємна новина: за підсумками жовтня він став переможцем. Напевно радість подвоїлася, коли побачив приз — мобільний телефон «Nokia 3650». Точніше, навіть не телефон, а... цілий комбайн. Бо, крім основної, подарунок суміщає в собі ще й додаткові функції — цифрових диктофона, фотоапарата і навіть відеокамери.

— Що зрозуміло відразу, то це те, що життя для мене тепер стане цікавішим.

В урочистій обстановці приз «іменинникові» вручив заступник директора Київського головного регіонального управління «Приватбанку» І. Г. Заворотний.

— В акції, — підкреслив він, — узяли участь майже 17 тисяч власників карт Maestro. Приємно, що виграш випав нашому клієнтові. У цьому вбачаю певну історичну справедливість: як-не-як, а саме «Приватбанк» — один із піонерів наступного «карткового буму» в Україні, що відкрив нову еру в далекому 1996 році з появою національної валюти.

Усе це так. І сьогодні дніпропетровці — одні з кращих у державі. А Бог, як відомо, кращих любить.

Микола СУХОВ.

Наша довідка:

мережа обслуговування «Приватбанку» — 1447 філій і відділень.

Кількість рахунків громадян — 5,5 млн.

Рахунків корпоративних клієнтів і приватних підприємців — 240 тисяч.

Емітовано міжнародних пластикових карт VISA та MasterCard — 3,6 млн., або 46% українського ринку.

Банкоматів — 1200, або 60% загальної кількості.

POS-терміналів — 13000, або 80% загальної кількості в країні.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Справи внутрішні, двері — відчинені

Фото автора.

Донецький інститут внутрішніх справ провів День відкритих дверей. Зробити цей вже традиційний захід видовищним допомогли показові виступи курсантів, котрі продемонстрували прийоми боротьби, а також підрозділів ДАІ та «Беркута». Крім того, гостям показали зразки озброєння, криміналістичну техніку, навчальну літературу, авторами якої є викладачі цього вузу.

Дмитро ЛЮБЧЕНКО.

Сам удома по-українськи

Чим тільки не доводиться займатися працівникам пожежно-рятувальної служби! Навіть рятувати дитину від... темряви.

...На дзвінок, який пролунав на центральному пункті пожежного зв'язку Управління пожежної безпеки та аварійно-рятувальних робіт МНС України в Івано-Франківській області, можна було зреагувати по-різному або й геть не зреагувати. Чотирирічний хлопчик скаржився, що батьки замкнули його в хаті й довго не повертаються, а йому страшно самому в квартирі. Диспетчер центрального пункту пожежного зв'язку сержант внутрішньої служби Оксана Тимків та радіотелефоніст молодший сержант внутрішньої служби Світлана Бойко вперше зіткнулися з такою ситуацією і стали діяти так, як підказало їм серце: по черзі розмовляти з дитиною, оповідати веселі казки, аби хоч трохи заспокоїти малого і розігнати його страхи, поки батьки повернуться додому. Але спливала година за годиною, а їх усе ще не було. Тим часом надворі вже сутеніло.

Хлопчик почав плакати, що йому страшно сидіти в темряві, а сам увімкнути світло він не може. Оксана та Світлана визначили телефонний номер бідолашної дитини і за ним встановили адресу. До будинку оперативно виїхала чергова зміна штабу пожежогасіння — помічники начальника штабу майор внутрішньої служби Сергій Гапончук та майор внутрішньої служби Ярослав Ласиця. На щастя, квартира розташована на першому поверсі, тож вони стали освітлювати її крізь вікно ліхтариками, а заодно і перемовлятися з хлопчиком, щоб він заспокоївся. Урешті-решт маму й тата вдалося розшукати, і все закінчилося добре.

Проте в цій історії муляє один штрих. Звичайно, це зовсім непогано, що рятувальники завжди поруч, навіть коли далеко найрідніші. Але чи це нормально?..

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

«Ісповідник віри»

Так називається вистава, яку поставили учні Теребовлянського вищого училища культури під керівництвом викладача Анатолія Нечая. Дійство присвячене землякові теребовлянців кардиналу Йосипу Сліпому.

Юні актори побували вже в багатьох містах Західної України. Попереду — Рим. Туди їх запросили виступити у складі театру-студії «Рампа». У вічному місті Йосип Сліпий прожив більш як 20 років, був номінований на кардинала Папою Римським, заснував Український греко-католицький університет, збудував собор Святої Софії, церкву.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

Вулиця клас не замінить

Цього року школи і ПТУ Свердловська не дорахувалися у своїх класах більше ста учнів. Міська служба у справах неповнолітніх почала роботу з повернення дітей до навчальних закладів. Задіяно було всіх — педколективи, працівників міліції, представників влади. Відвідували родини, контролювали підлітків поза школою, розмовляли з бродяжками. У результаті 14 дітей тимчасово відправлено до притулку, а 87 — повернулися до навчання.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

В Южноукраїнську на Миколаївщині створено меморіальний комплекс на честь захисників Батьківщини. Частину його представлено музеєм бойової техніки просто неба.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Троянди й виноград...

ПОРТРЕТ СУЧАСНИКА

(Початок на 1-й стор.).

Оті фонтани вразили найбільше: глибока осінь, не якесь там свято, а звичайний похмурий будень — й отаке. Ні, не випадало щось подібне бачити ще десь у глибинних селах, хоча й об'їздили, здається, всю Україну. Тут що, якийсь оазис благополуччя?

Ніби вгадавши наші думки, Костянтин Костянтинович мовив:

— Любить Братінов, щоб усюди — на виробництві й у селі — були не просто лад, а й краса, естетика.

Аж тут підійшов і господар — високий, міцної статури чоловік. Широко всміхаючись, подав кожному міцну долоню.

— Новим містком зацікавилися? Ви знаєте, хоча он за два десятки метрів і є міст, яким люди переходять через канаву, та все ж якось незатишно було отут, у вуличному сквері. А тепер, бачите, навколо клумби розбили, навесні троянд, інших квітів насадимо. Не один хлопець, думаю, дівчині в коханні отут освідчиться. Я так і назвав це місце — «Місточок любові»...

Й отакого ліричного монологу, зізнаємося, не випадало ніколи ще чути від сільського господарника. Вже в кабінеті голови правління ВАТ, не втрималися й поцікавилися:

— Але уся ота естетика грошей варта. Що, маєте їх надлишок?

— Отаке скажете! Коли вміло господарювати, на найнеобхідніше завжди копійка знайдеться...

— Копійка? — перепитав К. Пеліван. — Торік скільки, Гнате Васильовичу, в соціальну сферу вклали?

— Та не менше, ніж за часів, коли ще були радгоспом, — близько 300 тисяч гривень.

Штрихи до характеру

Агроном Гнат Братінов очолив радгосп «Шампань України» шістнадцять років тому. Й одразу розгорнув широке виробниче та соціальне будівництво. А техніки для цього обмаль, особливо стримувало те, що не мали свого потужного крана. Де такі виготовляють, Братінов знав — у Росії. Довго не вагався, поїхав. Прийшов до директора підприємства. А той: «Перерахуй гроші та й забирай свій кран». Братінов йому у відповідь: «За гроші не можу, розрахуюся фруктами, овочами». Прощавайте, коли грошей не маєте». Братінов зателефонував до радгоспу: везіть. А ще через два дні під вікнами кабінету директора заводу зупинився рефрижератор. Гнат Васильович — знову до директора. Той аж розсердився. А Братінов чемно так: «Вигляньте, будьте ласкаві, у вікно». А там заводські жінки вже у довжелезну чергу вишикувалися. «За чим це вони?». «За нашими персиками». «Ти зі здоровим глуздом? Виробничий процес мені зриваєш». Ящик персиків, проте, до кабінету занести таки дозволив. Спробував: «Смачно!». Тут-таки прикинули, скільки кілограмів отих фруктів можна давати робітникам в одні руки. А на другий день прийшли рефрижератори з помідорами, перцем — усім стачило. Директор викликав фахівців: «Підрахуйте, на скільки оте все тягне». Підрахували: вийшло, що завод радгоспові ще й винен чималу суму. Братінов змилостивився: «Ніхто нікому нічого не винен. Можу забирати кран?». «Та забирай, настирливий болгарине, — аж розсміявся директор заводу».

— Й у виробництво, певно, у кілька разів більше, ніж у соціальну сферу, вклали, — це вже ми долучилися до розмови. — Ну хай не надлишок, та кошти все-таки маєте, виходить. Звідки, коли у багатьох місцях тільки й чути: не вродило, каса порожня, загрожує банкрутство?

І Братінов почав розповідати.

Сільгоспугідь у «Шампані України» небагато — 1450 гектарів. З них 800 — багаторічні насадження: виноградники, сади. Спеціалізація! Та Гнат Васильович переконаний: за багатогалузевого виробництва, не відкидаючи спеціалізації, маневр у господарника куди ширший — і в забезпеченні людей роботою, і в надходженні коштів. Потрібні, окрім винограду та фруктів, і зерно, і овочі, і молоко, і м'ясо. Як на селі без усього того? З другого боку, на вільних від багаторічних насаджень 650 гектарах угідь особливо не розженешся. Отож ще 800 гектарів землі взяли в оренду в сусідньому районі. Без цього не мали б достатку кормів для тваринництва. А так на цю зиму накопичили, вважай, подвійний запас поживи. Стачить і для громадської череди, і для тварин, що у приватних підсобних господарствах, яких теж кормами забезпечують. Матимуть, отже, і надої, і прирости ваги. Як і до цього мали. Про збитковість тваринництва не йдеться, як подекуди. Навпаки, його рентабельність на рівні 22 відсотків.

Аби мати добрі врожаї зернових, технічних, кормових культур та овочів, підтримують у робочому стані зрошення, яке в багатьох місцях давно занехаяли. Навіть на отих 400 гектарах, де воно було столичним відомством уже списане, нині його відновлюють. 17 кілометрів електропроводів до насосних станцій, викрадених зловмисниками, теж відновили. Зате мають щедрі на трави культурні пасовища. А зерна кукурудзи взяли з кожного гектара по 80 центнерів, насіння соняшнику — по 31 центнеру. Переробляють на власному консервному заводі. Його продукцію охоче беруть санаторії усього чорноморського узбережжя. Як, до речі, і власна база відпочинку, що в селі Приморському Кілійського району.

Штрихи до характеру

А що ж ото за літак посеред села, що за символ такий? Історія ця відома в усьому районі. Командир військової льотної частини, що ліквідовувалася, бідкався: «Ех, бойового літака шкода! Хоч він і відлітав своє, та все-таки був символом нашого військового містечка. Залишиться без господарів — відразу поріжуть, здадуть на металобрухт зловмисники. Прилаштувати б у добрі руки».

«Добрі руки» знайшлися аж у неблизькій Надеждівці. Гнат Братінов з командиром домовився швидко. Знайшов потрібний автомобіль із платформою, кран. Завантажили, укріпили, повезли до села. Та ба, не вписався літак у вулицю, вперся крилами в крайні хати. Полем ОМИнути б те село, та мороз спав, грунт розвезло. Гнат Васильович — до діда, господаря хати: «Потережіть літака, поки мороз знову візьметься». А той: «Могорич буде? Літр вина за добу». «По три літри плюс по п'ять гривень». На тому й зійшлися. За тиждень знову вдарив мороз.

У центральному сквері села не тільки літака на постамент встановили, а й обеліск пілотові, який фриціздила рідня: вклонитися праховi, подякувати надеждівцям за увіковічення пам'яті. До щему в грудях, до сліз запам'ятався їм той хвилини.

Ну а літак, що рветься в небо, сприймається в Надеждівці як цілком конкретний символ: отак і їхнє село, їхня «Шампань України» — в постійному устремлінні вперед, у височінь.

А основні грошові надходження дають акціонерному товариству, само собою, виноградники. Недарма ж воно таку ось промовисту назву має — «Шампань України». Братінова, щоправда, старі насадження вже не задовольняють: їх продуктивність падає, сортовий склад не той. Тому взявся активно оновлювати плантації. Тільки торік молоді саджанці розмістили на 90 гектарах. Причому за новою схемою: не традиційно 4 на 2 метри, а 3 на 1,5 метра. Тим самим, не погіршивши площу живлення й освітлення кущів, збільшили їх кількість на гектарі з 1200 до 2000. Вищою, отож, буде і врожайна віддача —це вже випробувано. Нині зібрали близько 2,7 тисячі тонн ягід, а приціл — мати принаймні вдвічі більше. Винзавод, споруджений у Надеждівці, може переробити й 10 тисяч тонн ягід. Виноматеріали звідси беруть провідні винопробні підприємства країни. Мають тут і власну лінію розливу.

Інженер трудомістких процесів — Джума Джонмурадов; начальник цеху розливу вина — Василь Братінов; старший механік з випуску автомобілів Степан Бончев *(зліва направо)*.

Завідувачка виробництва вина — Ірина Заборська

Штрихи до характеру

Дехто Братінову казав: «Навіщо тобі це? Інший район, чужі села». А він у відповідь: «Зате людей чужих не буває. Куди їм зі своїми дітьми подітися, коли ми найближчі?». Й таки наполіг на своєму — організував підвезення дітей з недалеких сіл сусіднього району до Надеждівки: в дитсадок, до школи. З «чужих» вони стали своїми, про них тут дбають нарівні з усіма.

Ми, перш ніж попрощатися з гостинною Надеждівкою, зайшли до церкви, спорудження якої, знову-таки коштом акціонерного товариства, тут завершується. Зовні усе вже готове, навіть ажурна металева огорожа просторо окреслила територію православного храму. А всередині молоді майстри-художники ще розписували вівтар, стіни, купол. Споруду храму заздалегідь з любов'ю уквітчали своєрідним яскравим вінком: висадили навколо неї 300 кущів троянд...

А в полі, тільки виїхали за село, ми замилувалися рівненькими рядами штамбових виноградників, що бігли до самого горизонту.

Матеріали добірки підготували **Георгій ВОРОТНЮК, Віталій СУДДЯ.**
Фото Михайла ГОЛЯКА.

Храм розписує художник Роман Куртов.

Іншого не чекали, а на таке не сподівалися

(Початок на 1-й стор.).

...Може, через те, що вже не треба було закликати глядачів до палацу «Україна», перед ним не вирували танці, як це буває часто. Не гриміла музика. Тихо, душевно й закликно лунала вона вже у фойє. Оглянувши чудові виставки картин професійних художників і учнів дитячих художніх шкіл області земляки-полтавчани й шанувальники мистецтва цього краю поспішали до зали. Бо там має бути, прочули, справжнє диво — «Духовна ода Полтавщині». Саме так назвала творча група свою виставу-концерт.

Та після того, як електронні табло сповістили про її початок, сцена залишалася мовчазною і затемненою. А у залі — тиша. Здається, ось-ось залунають звичне гупання ногами, обурливі вигуки, свист. Можливо, сталося якийсь збій у постановників. Однак та пауза була немовби перевіркою для глядачів. Вона стала пророчою. Бо потім не раз було — сцена темна, жодного дійства. Та зала вкотре немовби завмирала. Присутні ловили кожне слово славетного полтавчанина Івана Котляревського. Його розмову з тодішнім генерал-губернатором князем Репніним і генералом Волконським про відкриття у Полтаві першого в Україні драматичного театру, про розвиток українського мистецтва. Про життя людини, її щастя. Про красу, духовність. Звучав на сцені й голос знаменитого Щепкіна.

Ні, перше відділення — це не звичне для звітів явище. Коли не змінювалися традиційно одні номери за іншими. Тут тривало справді безперервне дійство, суцільні, майстерно скомпоновані театралізовані картини, вокально-хореографічні композиції, фрагменти з вистави «Енеїда», сцени з опери «Наталка Полтавка».

Та чи не найбільше враження на більшість глядачів справив фінал ораторії видатного полтавчанина Олександра Білаша «Вишневий вітер». В одних, у цьому зізнався потім заступник Міністра культури і мистецтв Василь Романчишин, мурашки по тілу забігали. Автор цих рядків, не приховую, ледь стримував сльози... Шкода, що в залі не було Олександра Івановича. Такого виконання цього його твору він, мабуть, не чув за свого життя...

О. Удовиченко, Р. Кириченко і Ю. Богуцький *(зліва направо)* серед учасників звіту.

Друге відділення вистави-концерту полтавчан було зовсім іншим. Воно свідчило — багаті народні й мистецькі традиції цього краю примножують і продовжують сучасники. То був справжній парад багатогранних юних талантів. Серед яких, певно, майбутній піаніст, учень підготовчої групи Полтавської дитячої музичної школи ім. Платона Майбороди Лев Онуцу, якому, як оголосила ведуча, «всього шість рочків від народження». А ще, майбутня Раїса Кириченко, учениця 1-го класу школи-гімназії ім. О. Білаша із селища Градизьк Наталочка Шинкаренко.

Після вистави-концерту багато фахівців казали: від полтавчан ми іншого не чекали. Тобто не чекали гіршого. Але на таке не очікували. Цього разу вони перевершили себе. Саме тому теплі, щирі, вдячні оплески лунали впродовж усього концерту. Це була найвища подяка їм за чудовий, справді духовний вечір. За їхній талант. Майстерність, працьовитість. Вірність і відданість традиціям цього краю. Підтвердження того, що сказав Міністр культури і мистецтв України Юрій Богуцький: «Весь світ вклоняється Полтавщині, з якої вийшли всесвітньо відомі митці. За те, що у них є така Божа енергія й іскра. Що, безперечно, унікальне явище».

Останній, високомистецький акорд у виставі-концерті, як і сподівалися глядачі, поставила славетна Раїса Кириченко. Разом з усіма учасниками вона виконала пісню-гімн Івана Поклада та Михайла Ткача «Моя Полтаво».

Отже, концерт, підготовлений творчою групою, яку очолював автор сценарію і головний режисер-постановник, заслужений діяч мистецтв України Герман Юрченко, вдався на славу. Полонив глядачів своєю щирою духовністю. Залишиться надовго в їхній пам'яті й серцях. Добрих слів подяки заслуговує й начальник обласного управління культури Іван Глизя, який скромно не «приписав» себе до авторської групи. Було і є чим пишатися нинішньому голові Полтавської обласної держадміністрації Олександрові Удовиченку. І над чим працювати, аби майстри мистецтв і учасники художньої самодіяльності регіону мали належну підтримку. Щоб ніколи не згасала їхня творча енергія й іскра.

Наталочка Шинкаренко.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.
Фото Михайла ГОЛЯКА.

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

СЬОГОДНІ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ІНВАЛІДІВ

Повіримо в себе!

Під такою назвою у Києві пройшов VI фестиваль творчості дітей з функціональними обмеженнями. Його мета — залучення людей з фізичними та розумовими вадами до активного життя, надання їм ширших можливостей для прояву творчих здібностей, самореалізації.

У фестивалі взяли участь майже 250 хлопчиків та дівчаток з особливими потребами з різних громадських організацій міста. Вони змагалися в номінаціях: декоративно-прикладне мистецтво, українське вишивання, мистецтво танцю, художнє мистецтво, м'яка іграшка, література, юний модельєр, фотомистецтво тощо.

На знімку: учасниця конкурсу Оленка Гринник читає вірш.

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Запрошення на профогляд

З цього тижня у Дніпропетровську розпочалася Декада здоров'я для всіх категорій населення з обмеженими можливостями. Йдеться про інвалідів та престарілих, багатодітних і малозабезпечених. Усіх їх сьогодні запрошують до лікарень і поліклінік за місцем проживання, аби вони безкоштовно пройшли медичні обстеження і отримали консультації та поради спеціалістів. А для тих із них, хто потребує негайного лікування, гарантують індивідуальні графіки пільгової реабілітації. Нарешті, для оздоровлення і в разі необхідності диспансеризації інвалідів створено й спеціальні комплексні бригади медичних фахівців.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

БОЛЬОВА ТОЧКА

Милосердя... за 17 гривень

Сьогодні країна відзначає Міжнародний день інвалідів. Відбуваються урочисті засідання, говорять теплі, співчутливі слова, надають їм допомогу, влаштовують благодійні обіди і концертні програми. Все це добре.

А ось за догляд за інвалідом наша держава платить... від 5 до 17 гривень на місяць (не за годину й не за день). Інакше як насмішкою з тих, хто доглядає паралізованих, інфарктників, інсультників, інших тяжкохворих, цю плату не назвеш. А доглядати доводиться не тиждень, не місяць, а довгі роки...

Кому лиш не збільшували зарплату та пенсії, тільки не тим, хто завжди має бути поруч з інвалідом. Потрібні кошти на лікування батьків, тому діти залишають їх і їдуть доглядати чужих інвалідів за 500—700 доларів до Італії, Німеччини, Іспанії, щоб потім за зароблені гроші найняти нянькок для своїх близьких.

Прошу цей лист вважати запитом до парламенту і уряду. Прошу вас, шановні, зробіть подарунок до гіркого свята інвалідів, підніміть плату за догляд за ними.

Володимир КРАВЧЕНКО.

Бердичів.

Нікого за бортом!

(Початок на 1-й стор.).

На Всеукраїнській спеціалізованій виставці у Києві демонструвався тролейбус, здатний легко брати «на борт» візки для інвалідів. Тролейбус виготовлено на Південному машинобудівному заводі (Дніпропетровськ).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ТЕРМОМЕТР

Сімейних лікарів побільшало

У Харківській області з початку року відкрито 211 дільниць сімейної медицини, де мешканці районів можуть отримати кваліфіковану допомогу лікарів. А загалом таких дільниць у регіоні вже 589. За даними обласного управління статистики, це дає змогу охопити медичним обслуговуванням майже третину мешканців області.

До кінця року обласна влада планує відкрити ще 55 дільниць. Результат роботи сімейних лікарів у районі помітний. Вони направляють до вузьких спеціалістів лише 7,3 відсотка пацієнтів, а дільничні терапевти — в чотири рази більше.

Крім того, кількість викликів «швидкої допомоги» до хронічно хворих або до дітей зменшилася в 2,5 разу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Зростання цін як профілактика?

КОМЕНТАР

Наступного року українцю, який не може похвалитися своїм здоров'ям, доведеться розкошелитися. Дорожчають медичні препарати: спиртовмісні — на 50, інші — на 30 відсотків. Майбутнє підвищення цін спровокує введення ПДВ на ліки і скасування пільги на спирт фармацевтам.

Насамперед це вдарить по бюджету незаможних громадян — пенсіонерів та інвалідів. Саме тих шарів населення, які найбільше і найчастіше потребують медичної допомоги. Поки що незрозуміло, як цей крок співвідноситиметься з попередніми намірами уряду зробити ліки (принаймні вітчизняні) доступнішими для народу. Згадується, у переддень 2003 року Міністр економіки України Валерій Хорошковський заявив, що буде зроблено все можливе, щоб на 25 відсотків знизити ціни на українські медикаменти...

Утім, ще тоді було незрозуміло, за рахунок чого уряд збирається здешевити вітчизняну фармпродукцію? Адже в її собівартість входить сировина (яку переважно закуповують в іноземних постачальників), обладнання, робоча сила тощо. Дешевше бути не може, стверджував тоді президент фармацевтичної асоціації. А дорожче? Реально ціни на ліки вже піднялися. Фахівці пов'язують це зростання з 30-відсотковою аптечною фіксованою націнкою, встановленою, а точніше відновленою, торік. Через неї аптекам вигідніше реалізувати дорогий імпортний асортимент, аніж дешевий наш. За даними деяких економічних видань, імпорт ліків на українському ринку становить 46 відсотків від загального обсягу фармпродукції.

На медикаменти (у розрахунку на одну людину) у країнах ЄС витрачається майже 250 євро, у Прибалтиці — 25 євро, у Росії — 9 євро, в Україні — 2,5 євро на рік. Щоправда, наше Міноохорони здоров'я ще влітку оголосило про створення державної програми забезпечення населення лікарськими засобами. Мета цієї програми — виробити національну фармакологічну політику. У рамках якої незабаром має бути розроблено спеціальний перелік українських препаратів і стандарти лікування. Цей документ нібито гарантуватиме народу доступність медпрепаратів, їх якість і безпеку. Як коригуватиметься ця програма в контексті майбутнього подорожчання ліків, поки що неясно. Чесно було б вилучити з неї слово «доступність».

Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

Ольга ВАУЛІНА.

Квантова терапія: союз фізиків і «ліриків»

НОУ-ХАУ

Міжнародна конференція з квантової медицини увосьме відбулася в Донецьку на базі обласної дитячої клінічної лікарні. Новий метод лікування з'явився 1994 року, коли донецьке ЗАТ «Асоціація «Темп» спільно з Науково-дослідним центром квантової медицини «Відгук» (Київ) створили першу в Україні спеціалізовану лікувальну установу — шпиталь «Ситько-МРТ». Таємнича абревіатура означала термін «мікрорезонансна терапія». Прогресивний напрям медичної науки швидко здобув популярність у Росії, США, Бельгії, Китаї, Аргентині та Югославії. А в Україні шлях до визнання був не такий гладкий: тривалий час запровадження нового методу лікування було справою групи ентузіастів. Водночас провідні представники офіційної науки давали і дають позитивні відгуки про результати лікування.

За вісім років шпиталь прийняв більш як 10 тисяч пацієнтів, — каже президент ЗАТ «Асоціація «Темп» Микола Казаков. — Як з'ясувалося, мікрорезонансна терапія ефективна, зокрема, і проти важковиліковних захворювань, за умови, що її застосовують підготовлені фахівці на атестованій апаратурі. Одна із «найпіддатливіших» категорій пацієнтів — діти, і не випадково чергова науково-практична конференція відбулася саме в обласній дитячій лікарні.

Організаторами конференції виступили ЗАТ «Асоціація «Темп» спільно з НДЦ квантової медицини «Відгук», Донецьким державним медичним університетом та Українською технологічною академією. У засіданнях узяли участь представники обласного управління охорони здоров'я і майже дві сотні аспірантів та студентів ДДМУ. Такий інтерес до квантової медицини у майбутніх медиків уселяє сподівання, що в недалекому майбутньому лікар, який володіє методикою МРТ, не буде рідкістю. Прикметно, що в багатьох виступах, наприклад — завідувача лабораторії Інституту фізіотерапії імені О. О. Богомольця НАН України, доктора медичних наук С. Гуляра, пролунала думка про те, що традиційна медична наука і квантова медицина «копають» в одному напрямі.

Ось уже кілька років поспіль асоціація «Темп» облаштовує кабінети мікрорезонансної терапії у багатьох містах Донецької та інших областей України.

А оскільки асоціація традиційно виступає спонсором лотереї для передплатників «Голосу України», оцінити можливості нового методу лікування можуть і читачі нашої газети.

Нинішнього року список кабінетів МРТ поповнився ще чотирма, зокрема — три організовано в шляхових лікарнях Вінниці, Козятина і Коростеня. Керівництво Південно-Західної залізниці зацікавилося можливостями мікрохвильової терапії, придбало сучасне устаткування і направило медиків на навчання до Донецька.

Ліна КУЩ.

Донецька обл.

Cyan Magenta Yellow Black

ДАЛІ БУДЕ

Від ведучої

Спробуйте їй догодити: то вона плаче, то утіхи просить, то болить і місця собі не знаходить, то рветься бозна-куди. А ще як забажає чогось, хоч розбийся, а дістати мусиш. Цій панянці ні відмовити не можна, ні втекти від її забаганок. Це наша душа! Умовна назва сьогоднішньої сторінки — «Вітамін для душі». Кожен підбирає для неї свій життєво необхідний елемент, шукає його по всіх закутках цивілізації, бо тут не впоратися у межах таблиці Менделєєва.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Джентльменська угода

Щойно минуло 120 літ від дня першої постановки знаменитої п'єси Михайла Старицького «За двома зайцями». Хто тільки її не ставив! Навіть у знаменитому модерному театрі «Березіль» вона йшла, не кажучи вже про інші сцени. Ниі в самому лиш Києві ідуть на сцені дві версії «Зайців», кожна по-своєму успішна — у театрі імені Франка та Молодому театрі. Про фільм уже й казати нема чого — його головним персонажам навіть пам'ятник на Андріївському узвозі поставили.

Але тут хочеться нагадати про передісторію. Відомо, що Старицький придбав цей сюжет у Нечуя-Левицького, п'єса котрого звалася «На Кожум'яках». За нинішніми меркантильними мірками «придбав» — значить, купив. Отже, за скільки? Але мусимо пам'ятати, що все те діялось хоч і за часів капіталізму, але — між двома українськими джентльменами! Нечуй-Левицький оцінив, скільки роботи вклав колега Старицький у переробку п'єси. Тож Іван Семенович, швидше за все, просто дав дозвіл на використання свого сюжету. Між іншим, спершу п'єса (під назвою «Панська губа, та зубів нема, або За двома зайцями») йшла під двома прізвищами — Нечуя-Левицького та Старицького.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Цього дня

■ 1620 р. В Україні відновлено православну митрополію. ■ 1923 р. Народилася грецька співачка світової слави Марія Каллас. ■ 1927 р. У Берліні розпочалась перша конференція українських націоналістів, яка схвалила ідею об'єднання різних структур в єдину ОУН. ■ 1976 р. У Києві відкрито новий міст через Дніпро — Московський. ■ 1978 р. Помер Іван Кавалерідзе, скульптор, кінорежисер. ■ 1991 р. В СРСР прийнято закон "Про реорганізацію органів безпеки". КДБ офіційно припинив існування. ■ 1992 р. Генеральна Асамблея ООН встановила Міжнародний день інвалідів.

Допінг для студентів і пенсіонерів

ОБОРОТНА СТОРОНА

Фінал Чемпіонату України зі стриптизу (телепроект каналу СТБ) проходив у Києві.

...Мій гід — молодий симпатичний хлопець, професійний танцівник нічних клубів, псевдонім Шторм. Завдяки йому вдалося потрапити за куліси до артистів.

Саме артистами вважають себе Лео та Луна, з якими я розмовляла. Дует виступає вже рік. Луні 22 роки, раніше танцювала в ансамблі «Київочка», Лео (20 років) займався спортивними бальними танцями. До речі, образ і псевдонім створюють зазвичай під стиль клубу, на це йде до півтора року. Свою роботу вони називають еротичним шоу з поєднанням хореографії і театру. «Па» для номерів беруть з телевізора: будь-який балет, концерт, номер із підтанцьовкою — все годиться. Їх ображає примітивне ставлення до стриптизу, справжня суть якого — «роздягатися і дражнити». Їхній виступ довів, що це може бути весело і красиво. Номери сприймаються як невеличкі вистави.

Одне із конкурсних завдань звалося «консумація», тобто мистецтво володіння бесідою, в результаті якої партнер добровільно витрачає значну суму на шампанське з цукерками. Кажуть, є професіонали, що живуть з процентів від суми, яку клієнт лишає в барі. Але тут, на конкурсі, дівчатам важливо набрати побільше балів.

Узагалі з ними балакати складно — змагання вимагає зосередженості. Одна з учасниць від хвилювання ледь не забула зрізати бірку зі щойно придбаної білизни. Шторм пояснив: одяг має бути професійний, яскравий, швидко зніматися. Взуття: у жінок на височенних підборах, у чоловіків — черевики на зразок армійських. У чоловічих брюках на бокових швах є спеціальні кнопки, липучки або блискавки. Шиють кілька дизайнерів (прізвища не розголошують). Кажуть, висококоплачувані стриптизери замовляють одяг навіть у Вороніна.

Нормальною оплатою вважають 15 доларів за вихід. Утім, багато приїжджих танцівників згодні працювати значно дешевше, збивають ціни, але не створюють конкуренції. Бо професіонал з іменем завжди має роботу. Порівняно із закордоном рівень наших виконавців нормальний. Тобто і там є дилетанти, і у нас є таланти.

Тих, хто працює на талант, мало. Більшість — заради грошей. Комусь важливо довести: я найкращий. Для інших це — розвага, гра. Всі розуміють, що це ненадовго, межа стриптизерки до 28—30 років, чоловіка — до 40. Що потім? Половина хоче закінчити вузи, інші розпочнуть свій бізнес. Ніяких екзотичних або шокуючих думок я не почула. Люди як люди, робота як робота. Звичайно, на любителя. До речі, серед цих любителів (чи противників), які слідкували за розвитком подій по телевізору, половина глядачів працюють, у другій половині — майже порівну студентів і пенсіонерів!

Анастасія СИРОТКІНА.

Фото автора.

Скарбничка романтика

Петро Даневич — полковник у відставці, майстер спорту з важкої атлетики. Побував у різних «гарячих точках» колишнього Союзу. А ще був Афганістан і Чорнобиль. Петро Миколайович — пенсіонер. Та дивлячись на його енергійність, стає шкода деяких молодих. Справ чимало! Він один із чільників громадської організації афгансько-чорнобильського братства «Побратими», активіст Чернігівського земляцтва, радник отамана Козацтва Запорізького.

Петро Даневич родом з Нового Бикова на Чернігівщині. Його пращури і по материнській, і по батьківській лінії — козаки. Прапрадід — Грицько Даневич — служив у Козелецькому полку і заробив клинок від самого Івана Мазепи. Цей подарунок передавався з покоління в покоління, але згодом став реліквією не родинною, а державною. Та залишився духовний раритет. Бути чесним перед Богом і людьми — так каже про свій життєвий принцип Петро Даневич.

У Петра Миколайовича є захоплення — фотографія. Але Даневич не художник, він документаліст. Здається, його об'єктив не шукає образів, він фіксує сьогодення. Який багатющий архів фотографій наших сучасників! Міністри і артисти, усміхнені «роденівські мислителі», урочистості і будні. Сотні знімків найрізноманітніших людей, ситуацій, подій у текках Даневича.

— Через фотографію ніяк руки не дійдуть до Зайчика, — сміється мій співрозмовник.

— Якого Зайчика?

— Це машина, яку слід підремонтувати. У нас вдома у батька було двоє коней: Зайчик і Комарик. Зайчик — робоча коняка, а Комарик — виїзний. Тепер і свого залізного коня так називаю — Зайчик.

А коли наша розмова торкнулася імені Валентини Володимирівни, заповзяті нотки в голосі Петра Миколайовича змінилися теплими-теплими. — «Я познайомлю вас із моєю трояндочкою», — каже він. Петро і Валентина знають один одного років з десяти, коли Валиного батька направили на Чернігівщину агрономом. Але зустрілися вони у Києві через багато років, коли вона закінчила університет, стала кандидатом наук, він — завершив кар'єру військового. Цікаво, що усі ці роки у столиці вони жили на одній вулиці, у сусідніх будинках.

Розмовляючи, Петро Миколайович вийняв з кишені залізну гривню. Каже: «Покладу в скарбничку! Щоб зробити подарунок до дня народження, кожен день до скриньки кидаю грошик з думкою про мою Валентинку».

Ольга СРІБНА.

На знімку: Петро Даневич.

ДМИТРОВІ ІСТОРІЇ

М-да, пудель не доберман...

Про відданість собак списано терикони літературних творів. Майже хрестоматійною ще за радянських часів стала історія про вівчарку, що кілька років поспіль щодня в аеропорту намагалася зустріти хазяїна. Але та бідолаха так до останнього подиху і не змогла забути свого господаря. А тут — особливий випадок.

Сусідка звернула увагу на пуделя, що сидів кілька днів поспіль біля входу в магазин. Собака в нашийнику вочевидь був у дуже глибокій депресії — сидів довгі години нерухомо, уп'явшись в одну точку. Його вигляд був такий гнітючий, що навіть у наш жорстокий час, коли бомжі і бездомні тварини стали невід'ємною частиною навколишнього життя, люди, які виходять з магазину, раз у раз кидали собаці щось їстівне. Пудель не реагував, надалі споглядаючи щось відоме лише йому на асфальті. Сусідка, добра душа, три дні мучилася, зрештою, не стерпіла і повела його додому. На нашийнику пуделя був жетон з номером собачого клубу. Обірвавши телефон, вона все-таки з'ясувала єдино можливий у Києві клуб, де могла значитися собака з таким номером. Але під ним був... доберман. Зрештою, на зворотному боці жетона знайшли напис «Вільнюс». Так пропала надія знайти хазяїна.

Гірше було інше: пудель уперто не бажав виходити з депресії. Жінка, яка забрала собаку, уже не знала що робити, докладаючи всіх зусиль, аби «розвеселити» гостя. І тут сталося щось досить незвичайне.

Річ у тім, що в квартирі жив кіт Персик. Кіт геть чисто домашній, що не знав принадностей вулиці, тобто практично ніколи не спускався на грішну землю зі свого сьомого поверху. Появу похмурого співмешканця він сприйняв цілком спокійно, та й собака на нього, як і на все навколишнє, не реагував. Персик, що приходив на кухню трапезувати, спочатку недовірливо обнюхував свою миску (не зжер би чого цей підозрілий тип!). А потім, повернувши до пуделя хвостом, смачно обідав. Але собака і на це не реагував. Персик почав загравати з гостем, ловлячи лапами його хвіст. Жодної реакції. Великий був подив хазяйки, коли вона побачила, як одного разу кіт почав штовхати мордочкою свою миску до пуделя. Підвівши її впритул до собаки, він сів осторонь і стежив. Не знаю вже, що так подіяло на «підкидька»: або те співчуття споконвічного ворога всього собачого роду, або ще щось, але пес почав їсти...

Ваш ФІГУРНИЙ.

Не гальмуй на віражі

Перше, що мені спало на думку, поки ми тисли один одному руки: чи варто отак ризикувати своїм життям? Едуард — молодий, вродливий, дужий, батько двох дітей і напрочуд успішний бізнесмен. Невже йому тільки й бракує, що оцього божевільного хобі?!

— Я учень Віталія Бондаря! — каже Едуард Зарічний, і цим сказано все. Бо хто не знає у Кривому Розі каскадера-спортсмена Віталія Бондаря, який у кіно робив неймовірні трюки, потім проїхав з Кривого Рогу до Дніпропетровська на мотоциклі, стоячи на повен зріст, без керма, бо всю дорогу грав на гармошці! А потім на мотоциклі навстоячки (руки на грудях) проїхав усю Європу аж до Англії! А ще стрибав на мотоциклі з трампліна у воду, злетівши на висоту 78 метрів...

Бондар і створив у Кривому Розі гурт автомобілістів-екстремалів, якого, мабуть, нема ніде в Україні. Хлопці влаштовують для публіки екстрим-шоу «Перегони на виживання»: виходять на гонку по колу з суцільними перепонами, і «катаються» доти, доки не залишиться один-єдиний переможець. Це ще називається гонками без правил: роби що завгодно і що вмієш. Не можна лиш врізатися у двері машини суперника з боку водія і бити по автомобілі, який зупинився, бо «лежачого» не б'ють.

У групі Бондаря — сміливці, відомі шанувальникам цього ризиковано-видовищного «спорту». Едуард Зарічний серед них — наймолодший переможець «Перегонів на виживання». Він не перший і поки що єдиний з учнів Бондаря зробив «мертву петлю». Уявіть десятиметрового діаметру обруч-спіраль. Зарічний в'їхав туди — і виїхав, подолавши зсередини цей «обруч» справді петлею. Коли машина зависала колесами догори, Едуард відчував перевантаження більше, ніж будь-коли в перегонах. Посміхається: незабутні враження!

— Я змалку захоплювався спортом, вільною боротьбою, плаванням, — каже Едуард, — міг би дечого досягти на рівні рекордів, але ніколи не мав такої мети. Для мене завжди важливіше задоволення, яке дає спорт.

— А як дружина все це сприймає?

— Спершу сердилася, вимагала, щоб кинув гонки, інакше вона мене кине! Якось навіть сказав, наче їду у відрядження, а сам — на трасу! Одначе увечері по телевізору показали мене, переможця! Як повернувся додому, дружина заявила, що їй потрібен чоловік, а не чемпіон-екстремал. Але нині вже змирилася.

— Невже екстремального у буденному житті мало?

— Цей спорт — мов відпочинок від виснажливого щоденного бізнесу. Коли довго і вперто готуєся до заїздів, витрачаєш на це дні і ночі, і коли потім, у гонці, за лічені хвилини переживеш безліч вражень, стресів і насолод від лоскоту під серцем, після цього настає неймовірне заспокоєння. Все тіло твоє і душа одержали те, чого чекали, і тепер — тільки тиха й спокійна радість, цілковите задоволення собою. Ніяке інше дозвілля нічого подібного, повірте, не дарує.

— Після «мертвої петлі» зупинятися не збираєшся?

— Зарано думати про фініш. Зараз хочу придбати новий автомобіль. Є досвід, є власні секрети, як переробити машину на суперекстремальну. Я ще позмагаюся з найменитішими каскадерами!

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Кривий Ріг.

На знімку: Едуард Зарічний і його автомобіль.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311225. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

